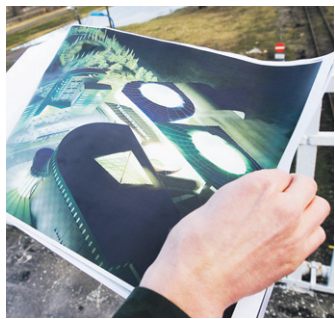

TELLIJATELE

Võidujooks poepindade rajamisel

Järgneva viie aasta jooksul lisandub Tallinna 330 000 ruutmeetrit uut kaubanduspinda.

► **Kinnisvara**

TULEMUS

Võetud riskid vormusid kahjumiks

Ettevõtlust toetav sihtasutus KredEx lõpetas eelmise aasta 3miljonilise kahjumiga, mis oli ettevõtte juhi **ANDRUS TREIERI** sõnul ootuspärane. ► **6-7**

Äripäev

Kolmapäev, 4. aprill 2012
nr 66 (4488) **2,24 eurot**

↓ **EUR/USD**
1,3315

↑ **USD/EUR**
0,7510

↓ **EUR/SEK**
8,7938

↑ **NordPool**
39,79

↓ **Euribor**
1,070%

Mees nagu läikiv punane sportauto (mõne kriimuga)

► Arengufondi uus juht Tõnis Arro on edukalt käivitanud ja müünud mitu äri, kuid liigselt riskides ka raha kaotanud ► **4-5**

FOTO: ANDRAS KRALLA

UURING

Leedukad annavad eestlastele tipphinde

"Peame ütlema suure aitähi leedukatele, kes on Eesti suhtes optimistlikumad kui eestlased ise," ütles ettevõtluse uuringut tutvustanud KPMG Balticsi juhatuse liige Andres Root. ► **10-11**

INFOTELEFONID

Infotelefon peab püsimiseks muutuma

Majanduskriis vähendas Eestis teadus- ja tehnoloogiate infotelefonide arvu ja nende käivet. Traditsiooniliste infotelefonide aeg on läbi saanud, ellujäämiseks on olulised lisateenused. ► **8-9**

EHITUS

Puitmajade müüjad võtavad Soomelt turgu

Kui seni on Eesti puitmajatootjate põhituruks olnud Skandinaavia, siis nüüd on ettevõtjad järjest enam tähelepanu pööramas Kesk-Euroopale ning Suurbritanniale. ► **12-13**

KOLUMN

„Riigi majanduspoliitika ei saa toetuda üksnes „vaeste ja väetite“ toetamisele.

Ernst & Young Baltic ASI partner Ivar Kiigemägi ütleb, et inimesi tuleb sundida ettevõtlikkusele. ► **14**

ÄRIPÄEV 4. aprill 2012

toimetaja Vilja Kiisler, tel 667 0150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee

TEGIJA

Jürgen Ligi

oli eelarvet tehes liiga optimistlik

↓ Kuigi Jürgen Ligi juhitava rahandusministeeriumi uue majandusprognoosi teade kandis pealkirja "Eesti majandus jätkab stabiilset kasvu", ei ole see kasv siiski nii suur, nagu ministeerium eeldas selle aasta eelarvet tehes. Nii- melt tuli prognoosis tunnustada, et tõenäoliselt

laekub töötajate palkadelt makstavat sotsiaalmaksu 24 miljoni euro võrra vähem, kui eelarves kirjas. Vähem kipub kogunema ka kütuseaktsiisi, füüsilise isiku tulumaksu ja tubakaaktsiisi. Aga mitmest teisest riigist on meie rahandusseis parem, sellega tuleb nõustuda.

REPLIIK

Edgar Savisaar solvas Hodorkovskit

Keskerakonna esimees Edgar Savisaar võrdles eelmisel nädalal pistisejuhtumis süüdi mõistetud Ivo Parbuse ja Elmar Sepa kinnipanekut Venemaal poliitiliste vaadete eest vangistatud Mihhail Hodorkovski juhtumiga. Paraku mõjub Parbuse ja Sepa võrdlemine Hodorkovskiga pigem koomiliselt kui traagiliselt.

KESKERAKONNA liider Edgar Savisaar üritab taas musta valgeks rääkida ehk näeb Parbuse ja Sepa pistiseafääris endiselt poliitilist kättemaksu.

PÄEVA FAKT

24,55

MILJONIT INIMEST oli Eurostati hinnangul Euroopa Liidus veebruaris töötä. Eurotsooni hooajaliselt korrigeeritud töötuse määr oli selle aasta veebruaris 10,8%. Jaanuaris oli see number 10,7% ning 2011. aasta veebruaris 10,0%.

AJALOO ILU

Aasta RE ja IRLi valitsust

4. aprillil 2011 allkirjastasid Reformierakond ja IRL koalitsioonileppe, mis sätestas plaani viia riigieelarve ülejääki hiljemalt aastaks 2014, vähendada 2013. aastast tööjõumakse ja langetada 2015. aastal tulumaksu 20 protsendini. Lubati ka ellu viia sooduspensionide reform, tagada stabiilne pensionikasv ja kehtestada vanemapension.

Hetkeseis. Nimetatud lubadustest on praeguse seisuga teoks tehtud pensionitõus. Keskmist vanaduspensionit saava inimese sissetulek suureneb aprillist alates umbes 160 euro võrra aastas.

TÄPSUSTUS

Eilne Äripäev eksis riigisekretär Heiki Loodi keskmise kuutasu arvestusega. Loodi töötasu oli mullu kokku 43 507 eurot, keskmine kuuteenistus tuleb seega 3625 eurot. Palume vabandust.

HOMME

Kuidas murda Venemaa turule? Müüdid ja soovitusd.

LOE ÄRIPÄEVAST

ILLUSTRATSIOON: ANTI VEERMAA

JUHTKIRI

Lobiregistriga kaasnegu summade avalikustamine

Eesti Energia kulutas USA põlevkiviprojektiga seotud lobitööle eelmise aasta viimases kvartalis 22 600 eurot. Lobistid palgati kohe pärast projekti ülevõtmist.

Äripäeva hinnangul on justiitsminister Kristen Michali plaanil luua Eestis lobitegijate register jumet siis, kui see ka tegelikult lobitöö avalikuks muudab, mitte ei jää formaalseks, sellal kui tegelikult saavutatakse kokkulepped ikka saunalaval. Avalikud peavad olema ka lobitööle kulutatud summad – neid teavad praeguses Eestis praegu vaid valdkonnaga seotud inimesed. Avalikkusele on see siia maani tundmatu maa.

Huvide kaitsmine on loomulik, kuid see peab olema avalik. Äripäev ei jaga töötajate keskkliidu juhi Tarmo Kriisi pessimismi, kelle meelest on lobijate registri loomine tühi töö. Oma huvide esindamine pole keelatud, ja oleks naiivne arvata, et kellegi huvid jääksid esindamata, kui see ka nii oleks. Kuid oma huvide esindamine peab olema avalik. Me ei pea lähtuma eeldusest, et registri olemasolul jääks tegelike kokkulepete saavutamine avalikkuse eest ikkagi varjule, otse vastupidi: nii avaliku võimu esindajad kui ka ettevõtjad peavad enesele teadvustama, et oma huvide kaitsmine on loomulik, kuid see ei tohi käia salaja.

Ka ei arva me, et registrisse kuulumine peaks tingimata andma konkurentsieelse, nagu leiab Asi Corpore juhataja Meelis Kubits. Pigem tähendab registrisse kuulumine teadvustatud vastutust, mis kuulub igasuguse seadusliku tegevuse juurde: registrisse kuulumine iseenesest ei muuda ühtki lobisti süljekausiks, vastupidi: avalikkuse tähelepanu saab olla ainult positiivne, kui asju aetakse hea tava kohaselt ja läbipaistval viisil.

„**Lobitööle kulunud summade avalikustamine on vajalik, et vabastada see valdkond negatiivsest mainest.**“

Alles märtsis kirjutas Äripäev, kuidas kaks pakendite taaskasutusorganisatsiooni üritasid vaikselt seadusesse sisse suruda endale soodsat muudatust. Nende tegevust soosis keskkonnaministeeriumi otsus salastada seadusemuudatuse ettepanek. Plaan nurjus, kui konkurent asjast pooljuhuslikult teada sai ja sekkus.

Ameerika mudel ei pruugi Eestile kultuuriruumi erinevuse tõttu ehk kõige paremini sobida, Euroopa oma aga küll. Euroopas ei ole registriga liitumine kohustuslik, kuid vajalike euroametnikega kohtumisel loob see eeliseid. Iga registreerunu peab esitama põhjalikud andmed oma organisatsiooni kohta ning tühinema käitumiskodeksiga. Meie võiksime siit sammukese edasi astuda ja nõuda ka lobitööle kulutatud summade avalikustamist.

Avalikustamine on ka lobisti huvides. Lobitööle kulutatud summade kirjapanemine ei pruugi olla kerge ülesanne, kuid see on vajalik, et vabastada valdkond seni sellega kaasas käinud negatiivse võitu mainest. Nimelt registri loomisega kaasas käiv summade avalikustamine aitab tõmmata selge piiri seni hõmaraks peetud lobitöö ja mõjuvõimuga kauplemise vahele, mistõttu peaksid sellest huvitatud olema ka lobitöö tegijad ise. Kui poliitiku igast kohtumisest lobistiga jääb maha jälg ning lobitööle kulutatud ressursside ülevaade on avalik, ei pea lobijad avalikkuse tähelepanu kartma ning ka poliitikud on paremini kaitsnud enese mõjutada laskmise võimalike süüdistustest eest.

Kui palju on Eesti Energia kulutanud lobitööle USAs, on meil nüüdseks teada. Tahame teada ka seda, mismoodi mõjutab Eesti lobistide töö Eesti poliitikut otsuseid, ning hinda, mida on mõne seadusemuudatuse eest makstud. Ainult nii saame otsustada, kas asju on aetud parimal viisil.

reklaamtrükk
klaasile ja
keraamikale

www.pitser.ee
Telliskivi 60E, Tallinn
pitser@pitser.ee

www.KAALUD.ee

ÜTLES

Valdo Kalm: Teinekord just erinevused tõmbuvad, nagu abieluski.

Eesti Telekom juht põhjendab, miks koostöö leedukatega laabub. LOE LÄHEMALT LK 10-11

IRLi nõunik teenis rohkem kui Ansip.

Põhipalgale lisandus hüvitisi

KATARIINA KRJUTSKOVA
katriina.krjutskova@aripaev.ee

Endise haridusministri Tõnis Lukase poliitnõuniku Toomas Kalmuse keskmine sissetulek oli möödunud aastal 5272 eurot kuus, peaminister Andrus Ansipi kuupalk on 4063 eurot.

IRLi kuuluva Kalmuse sissetulekut upitasid lisatasud ja hüvitised, mis lisasid lõppsummale 13 000 eurot ehk peaagu peaministri kolme kuu palga.

Sõbrad elevil. Pärast Kalmuse palga avaldamist Äripäevas võtsid mitmed eksnõuniku sõbrad temaga ühendust. "Olen väga uhke, et sõbrad helistavad," ütles Kalmus, täpsustades: "Tegelikult ma muidugi uhke ei ole, tegin nalja." Ta lisas, et pole pahane ega soovinudki, et esitatud andmetes midagi muudetakse.

Kalmus sõnas, et sai ametist lahkudes nii suure summa, sest tal oli 2–3 aasta puhkuseraha välja võtmata. Samuti koosnes lõppsumma Kalmuse mäletamist mööda ka lahkumishüvitist ja preemiast tulemusliku töö eest.

Kalmus: teised nõunikud teenisid rohkem. Seevastu oli Kalmuse põhipalk märksa väiksem. "Netopalk oli mul umbes 17 000 krooni, bruto oli suurem. Teised nõudnikud teenisid tunduvalt rohkem," märkis Kalmus. Haridusministeeriumi kodulehe andmetel oli Kalmuse põhipalk peaaegu 1000 eurot.

Eksharidusminister Lukas palus küsimustega, mis puudutavad Kalmuse tasu, pöörduda

OMAAEGSE haridusministri poliitiline nõustamine tõi Toomas Kalmusele kokkuvõttes päris kenasti sisse. FOTO: VÄINU ROZENTAL

ministeeriumi kantsleri poole. "Ma ei oska öelda, kuidas tal see oli. Tal olid ka noorte poliitika suunamise funktsioonid," sõnas Lukas.

Kalmus lahkus poliitnõuniku ametist, kui Lukase asemel tuli haridusministriks Jaak Aaviksoo. Nüüd juhib ja omab Kalmus ettevõtet Acer Product OÜ, mille tegevusalaks on äriregistris märgitud piima töötlemine, piimatoodete ja juustu tootmine. Ettevõtte asutati selle aasta alguses.

Samuti on Kalmus seotud

mittetulundusühingutega Pere Päev ja Vaba Isamaaline Kodanik. Varem on ta tegev olnud üliõpilastele suunatud Tartu Ülikooli Üliõpilaskonna Sihtasutuses ja mittetulundusühingus Tartu Üliõpilasküla.

Eilses Äripäevas toodud riigiametnike palkade võrdlustabelist võis leida näiteks kaitseministeeriumi nõuniku Andres Kaarmanni, kelle kuu keskmine töötasu oli 3022 eurot, või politsei- ja piirivalveameti eskadriili ülema Valeri Kuznetsovi keskmise palgaga 4048 eurot.

Kallas: Rail Baltic tuleb igal juhul

Euroopa Komisjoni transpordivolnik Siim Kallas kinnitas, et vaatamata suurele vastuseisule Rail Balticu raudteele on raudteeliini rajamise protsess pöördumatu, kuna ehituseks on olemas raha ja projektis osalevate riikide poliitiline huvi.

Kallas tunnistas esmaspäeval Eesti Logistika ja Ekspedeerimise Assotsiatsiooni aastakoosolekul esinedes, et vastuseis Rail Balticu raudteele on kahtlemata olemas. "Inimesed, kes tahavad, et kõik ühendused Euroopast lähevad ainult Moskvasse, töötavad väga intensiivselt Rail Balticu vastu," rääkis Kallas.

Kuid kõik projektiga seotud riikide poliitilised juhid on Rail Balticu poolt, kinnitas Kal-

Me kärpisime terve rea projektide pealt raha, Rail Baltic nende hulgas ei olnud.

Euroopa Komisjoni transpordivolnik Siim Kallas

las. Ressursid raudtee ehitamiseks on olemas ja Rail Baltic ka tuleb, rääkis Kallas. "Me kärpisime terve rea projektide pealt raha, Rail Baltic nende hulgas ei olnud," lisas ta.

Kallase väitel on Rail Balticu projekt seisus, kus seda tagasi pöörata enam ei ole võimalik.

LOGISTIKAUUDISED.EE

Eesti armeele Serbia-Nokia saapad

Eesti kaitseväge marsib edaspidi Serbias toodetud Nokia saabastes.

Äsjase kaitseväge talvesaabaste hanke võitnud Tamrex ostab need Soome Bernerilt, kes toodab järgmise kahe aasta jooksul kuni 14 000 saabast, mis tegelikult valmistatakse Serbias. Postimehe teatel on ühe saapa hind ilma käibemaksuta 53,79 eurot, seega kogu tellimuse hind kuni 700 000 eurot pluss käibemaks.

ARIPA.EE

LÜHIDALT 3

Riigi Kinnisvara

Riigi Kinnisvara AS müüb järgmise kinnisvaraobjekti:

Toompuiestee 16

Tallinn, Kesklinna linnaosa, Harju maakond

Alghind: 595 000 €
Tehing: Müük, äripind, enampakkumine
Korruseid: 1 + katusekorrus ja osaline keldrikorrus (peahoone)
Üldpind: 816,9 m²
Omandivorm: Kinnistu
Kruundi suurus: 1997 m²
Katastritunnus: 78401:101:2470
Tähtaeg: 03.05.2012 kell 14:00

Asukoht: Tallinna linnas, keslinna ja vanalinna asumis piiril, Toompuiestee ja Falgi tee nurgal. Lähim ühistranspordi peatus asub 200 m kaugusel, Raekoja plats 700 m kaugusel. Naabruses park.

Lisainfot enampakkumiste kohta saab Riigi Kinnisvara AS müügijuhilt Märt Mäelt telefonidel: 606 3407, 51 33 745 ja e-posti aadressil: mart.mae@rkas.ee

Vaata ka teisi pakkumisi

www.rkas.ee/myyk

Ärinõuanne nr

1

Jüri Kuusk, Nordea suurklendihaldur.

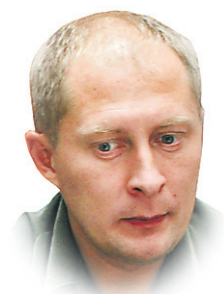
Kui valid panka, vaata krediidireitingut. Nordea on see Eestis tegutsevaist pankadest kõrgeim – Standard & Poor's AA-.

Nordea
Sinu äri kodupank

Ülevaate Nordea äriklendi teenustest ja pakkumistest leiad veebist www.nordea.ee Tutvu teenuse tingimustega www.nordea.ee ning vajadusel konsultee ri pangatöötajaga telefonil 1773.

ÄRIPÄEV 4. aprill 2012

toimetaja Aivar Hundiägi, tel 667 0115, e-post aivar.hundimagi@aripaev.ee

”Toomas Tamsar: Kui ma nüüd ütleksin, et tegemist on kõige lihtsama inimesega, siis see ei oleks õige.

Tõnis Arro endine äripartner uuest Arengufondi juhust

PERSOON

Pidevas arengus Arro.

Mees nagu läikiv punane sportauto

ESIMEST päeva töö. Arengufondi vastne juht Tõnis Arro oma kabinetis Tallinnas Tornimäe 5. Nädalavahetusel kolib Arengufond oma kontori paar korrust kõrgemale avaramatesse ruumidesse. FOTO: ANDRAS KRALLA

KAISA TAHLFELD
kaisa.tahlfeld@aripaev.ee

Näitleja, psühhoterapeut, koolitaja, personali-direktor, ettevõtja, loomenõukogu liige, tõlkija, saatejuht, abikaasa, isa ja alates esmaspäevast uus Arengufondi juht Tõnis Arro on mees nagu kameeleon, kes vahetab värvi vastavalt olukorrale ning ked paeluvad väljakutsed ja tempokas elustiil.

Arro võtab meid vastu oma ettevõtte Executive Lab askeetlikus kontoris Tallinna kesklinnas. Esmapilgul veidi eemalehoidev ja isegi tagasihoidlikuna mõjuv Arro puurib oma pilgu minusse ja jääb küsivalt vaatama. “Ma tahaksin selle loo enne trükkiminekut üle vaadata. Ei taha kaasautoriks, aga...” märgib Arro, naeratah põgusalt.

Tugev teatri kutse. Tõnis Arro veetis lapsepõlve Tartus koos ema, isa ja vennaga. “Üks õnnelik perekond,” meenutab mees, kelle esimene plaan oli saada näitlejaks. Ta läks juba 14aastaselt Evald Hermaküla draamastuudiosse ja suurema osa keskkooliajast veetis õhtud teatris. Tahtis edasi lavakunstikateedrisse, kuid kuna sinna ei saanud, läks õppima Tartu Ülikooli psühholoogiat.

Kooli kõrvalt töötas Arro 4–5 aastat ka Vane-muises. Kuid tõmbama hakkas hoopis ülikoolirahva poole. “Inimesed ja jututeemad tundusid intellektuaalselt huvitavamad,” lausub Arro ja lisab, et kõik inimesed lavakarakterite taga pole päriselus üldsegi nii põnevad.

Arro on osalenud kümnes lavastuses, kuid näitlema enam ei kipu. “Arvan, et ma polnud nii andekas, et selles nii hea olla,” räägib ta. Teatriga on ta aga seotud, Arro kuulub NO99 loomenõukogusse.

Pärast ülikooli tegeles ta veidi juhtide arendamise aktiivõppe programmiga ja oli Pirgu Arenduskeskuse loojate seas. Kui avanesid piirid, võttis tuule tiibadesse ja siirdus Helsingisse käitumisteraapiat õppima. “Tahtsin saada psühhoterapeu-

diks, kuid sel ajal polnud psühholoogid kliinilises sfääris väga oodatud,” räägib Arro muiates. Tol ajal kaldusid selliste huvidega inimesed tegelema suhtlemistreeningu ja muu sarnasega, millega tegeles ka Arro. Paralleelselt andis ta ka konsultatsioone. Kuid läks siiski teisiti – psühholoogina Arro tegutsema ei hakanud, vaid asutas hoopis firma.

“Minu firma oli üks esimesi väikeettevõtteid, kus olid osanikud mina, Talis Bachmann ja riiklik Tartu Maja. Tartu Maja oli ka meie suur klient, Olari Taal selle A ja O. Istusime, arutasime Olariga Tartu Maja asju ja ta kutsus mind personalidirektoriks,” naerab Arro, kellele ettepanek esialgu üldse huvi ei pakkunud. Kuid kui Taal pakkus praänikuna ri-daelamuboksi, hakkas asi huvitama. “1990. aastate alguses oli see ikka kõva sõna,” lausub Arro tõsiselt.

Edasi asutas Arro koos Heiti Paku ja Jüri Allikuga konsultatsiooniettevõtte Fontes, mille Arro müüs kuus aastat tagasi ühele tarmukale naisteltskonnale. Fontese Eesti ja Läti üksuste müügist teenis Arro firma 12,9 miljonit krooni. Teenitud rahast ligi 10 miljonit paigutas finantsturgudele.

Fontesele järgnes tippjuhtide seas kiiresti populaarsust kogunud Pärnu konverentside korraldamine. Selle äriidee autoriks oli Aavo Kokk. “Tegime seda lõbu pärast. Nagu tuli Fontese asutamise ideegi,” meenutab Arro Fontese saamislugu. Ta lisab muigega, et pikka aega ta uskusi, et tema leiutas personalisihotsingu konsultantide süsteemi, kuid siis piiri taga ringi vaadates avastas, et mujal maailmas on see juba olemas.

Eksootikat ja ebaõnne. Eksootilisim koht, kus Arro on koolitusi korraldanud, on Kasahstan. Konsultantide tiimiga lennati kümneks päevaks Kasahstani Aktjubinskisse, kus on maailma suurim avatud söekarjäär. Seal oli suur auk, kus oli paar majakõrgust ekskavaatorit, mis põhjast vaadates tundusid imepisikesed.

“See oli mõnes mõttes usumatult naljakas aeg. Meil puhusid siin uued tuuled, võis juba mõne ettevõtte asutada, aga seal võis kümne päevaga teenida peaaegu aastapalga. Hiljem tegin veel sellist äri, et tõin sealtkandi juhte, naftamehi n-ö, Eestise koolitusele ja tervisekontrolli,” märgib Arro. En-

dised äripartnerid iseloomustavad teda kui veidi keerulist, kuid nupukat ja nõudlikku inimest, kellega peab oskama teatud situatsioonides suhelda.

Arro proovis kätt ka kinnisvaraäris, aga kõrbes Hiitu pansionaadi arendamisega. “Kinnisvaraäri on selle projekti kohta siiski väga ebatäpselt öeldud. Tahtsime sinna luua vanadekodu. Ostsime maja... Jah, oleks võinud ka teistmoodi teha,” vajub Arro mõttesse ja suunab pilgu kaugusesse. Fontese müügist teenis ta küll hästi, kuid teenitud raha investeerimisel polnud ta enam edukas.

Töötab veel 16 aastat. Arengufondiga seoses konkreetsetest ideedest ta praegu veel rääkida ei taha. Samuti jääb Arro napolisõnaliseks konkursil talle kaotanud senise Arengufondi juhi Ott Pärna teemal – ju siis tema ideed ja kandidatuur osutusid valijate hinnangul paremaks, mainib vaid Arro.

Kui vaadata ajas tagasi, kõiki ametiposte, ideid ja unistusi, siis on Arro elu olnud kirev ja kiire. Ta on olnud kui läikiv punane sportauto, mis pealtnäha kriimudeta suurte kaubaautode vahel kihutab.

Kuigi Arengufondi uus juht tundub olevat energiline inimene, kes tegutseb hetkes, ütleb Arro, et ta teeb pikaajalisi plaane. “No ma praegu mõtlen ka pikemas plaanis. Kavatsen tööd teha veel umbes täpselt 16 aastat, siis on mu noorim poeg saanud arvatavasti magistrakraadi ja siis peaksid nad ise hakkama saama. Seni tuleb neid toetada,” räägib Arro. Tal on neli poega ja tütar.

“Mul on konkreetne plaan, mida ma selle 16 aastaga saavutada tahan. Eks siis jään pensionile või töötan edasi, eks näis,” naerab ta ja toetab pea käele.

Arrolle meeldib purjetada ja tennist mängida. “Puhkan nagu ikka inimesed puhkavad! Mulle meeldib süüa teha, fännan seda,” loetleb Arro, kel oli kunagi ka tapasebaar Tapas & Vino, kuid kuna Eesti on liiga väike, otsustas ta sellest ärist väljuda.

Lugu enne ilmutist üle lugedes teeb ta mõne korrektiivi aastaarvu ja nime kohta. Samuti ütleb, et Fontese müügihind on vale, õiget numbrit aga ei ütle. Vaatame aruanded uuesti üle, tõesti, olime eksinud miljoni krooniga, ja muudame selle kohta artiklis ära.

Mis on mis Arengufond

EESTI ARENGUFONDI teeb koos erainvestoritega riskikapitaliinvesteeringuid. **INVESTEERIMISFONDI** seemneks olid Eesti Telekomid dividendid 7 miljoni euro väärtuses. See summa on investeeritud 16 ettevõttesse.

PRAEGUSEKS on Arengufondi portfelli ettevõtetesse investeeritud üle 40 kaasinvestori, suurimad neist on USA riskikapitalifondid Atlas Venture ja Matrix Partners.

KÕIGE esimesest investeerimise - SmartPostist - on fond osaliselt väljunud. SmartPosti Eesti pilootvõrk müüdi Itellale, kuid jätkuvalt on fond postipakiautomaatide tehnoloogia arendaja Cleveroni osanik.

INVESTEERINGUTE PORTFELLI kõige kõrgemini hinnatud ettevõtte on CAD inseneride keskkonna arendaja GrabCAD, mille väärtus hinnati viimases investeerimisvooruses 11 mln USA dollarile. **TÕNIS ARRO** eelkäija Ott Pärna keskmine brutopalk 2011. aastal oli 4175 eurot.

miljoni krooniga müis Tõnis Arro 2005. a 77% suuruse osaluse firmas Fontes PMP, kasumit teenis tehingult 8,5 miljonit krooni. Läti Fontese müis ta 7,1 miljoniga ja kasumit teenis 4,8 miljonit krooni.

4. aprill 2012 ÄRIPÄEV

toimetaja Aivar Hundiägi, tel 667 0115, e-post aivar.hundimagi@aripaev.ee

Ä Kommenteaar Paljude jaoks pole ta lihtne

TOOMAS TAMSAR
endine äripartner

Tõnis on väga intelligentne ja tark. Tal on üks väärt oskus – ta oskab keerulistest asjadest rääkida lihtsalt ja arusaadavalt. Me oleme endised äripartnerid, olime aastaid koos, kui tegime Pärnu konverentse. Koos töötamise ajal oli meil ka muidu huvitav koos olla, olime natuke lähedasemad kui lihtsalt äripartnerid. Pärast ärisuhte lõppu on meie suhtlus vähenenud, kuid saame ka praegu hästi läbi.

Kui ma nüüd ütleksin, et tegemist on kõige lihtsama inimesega, siis see ei oleks õige. Tal on väga selge oma arvamus, teatud küsimustes kaitseb ta seda kõvasti ja paljude jaoks pole see lihtne. Ka minul on olnud asjadest oma arusaamad, millest olen kinni hoidnud – selles olukorras tuleb osata ühine keel leida, see kõik vajab tema tundmist, tema tugevuste ja nõrkuste tundmist.

Näidake mulle inimesi, kes on 15 aastat koos äri ajanud ja kellel poleks eriarvamusi? Kui sellist asja ei ole, siis on midagi viltu.

Meie oleme alati saanud erimeelsustest jagu. Äriline lahkumine ei olnud tüllimine. Meil läksid huvid lahku.

Nupukas, edasipüüdlik ja arukas

OLARI TAAL
kunagine klient ja tööandja

Tundsin Tõnis Arrot hästi 20 aastat tagasi ja siis oli ta tore inimene, kuid selliselt distant-sil võib kirjutada elulooraamatu, mitte iseloomustada teda kui inimest. Sest mis inimene ta praegu on, seda ma ei tea. Kui näeme, ütleme ikka tere, aga meil pole kokkupuudet enam. Ta on nupukas, edasipüüdlik ja arukas mees. Need on asjad, mis tõenäoliselt ei ole muutunud. Kuid 20 aastaga muutub inimene palju. Ma ei hakka midagi välja mõtlema, kuid meenutades 20 aasta taguseid asju, on ikka, et üks ütleb nii ja teine naa ja kolmas veel kolmandat moodi. See ei lisa suurt midagi sellele, kes ta täna on. Kui ta sellesse ametisse pandi, siis ju ta on igati läbikaalutud kandidaat.

Karjerism on talle võõrastav

INDREK TARAND
Europarlamendi liige

Tõnis Arro on komplitseeritud, kuid väga hea inimene. Tema valikud noorusajast – mitte kollaboratsioon Nõukogude võimuga – on mulle sümpaatsed.

Kindlasti ta tahab oma ideid teostada, kuid ta ei tee ideede nimel karjääri. Karjerism, arvaksin, on talle pigem ehmatav ja võõrastust tekitav. Üle laipade ta kindlasti ei lähe, kuid oma mõtte kaitsmisel võib olla küllaltki jonnakas ja põhjalik.

Kas ma läheksin Tõnis Arroga luurele? Muidugi mõista, sest luurele mitte minna oleks Käsuvastu. Pealegi oleme temaga juba ka luurel käinud ning kumbki ei kahetse.

Eeldab partnerilt head vormi

KÜLLI LILLEORG
Fontese üks omanikke

Tõnis on erudeeritud inimene. Juhina on ta nõudlik ja emotsionaalne. Tal on oskus sõnastada keerulisi asju lihtsalt ja täpselt.

Temaga koostöö eeldab partnerilt väga head vormi. Kui ta usaldab, siis annab palju vabadust iseseisvalt tegutseda ja oma meisterlikkust proovile panna.

Tõnis on ettevõtjast intellektuaal. Ta innustub uutest projektidest, mis pakuvad vaimset pingutust. Tõnis ihaleb vabadust ja vajab oma ideede elluviimiseks meeskonda, keda ta usaldab, kes on pühendunud, kellel on kompetentsi ja valmisolekut riske võtta ning ideid kiirelt ja iseseisvalt lõpuni viia. Ja küsimusele, kas läheksin temaga luurele, vastaksin, et Tõnisega olen juba luurel ära käinud.

”**Temaga koostöö eeldab partnerilt väga head vormi. Kui ta usaldab, siis annab palju vabadust iseseisvalt tegutseda. Külli Lilleorg, Fontese üks omanikest**

LEPING

Põhjamaade ametiühingud panustavad Eestisse

Põhjamaade transpordiametiühingud investeerivad koos mitme teise organisatsiooniga Eestisse üle 120 000 euro, edastas “Aktuaalne kaamera”.

Eesmärk on juurutada siin uusi töömeetodeid ja tuua transpordisektori ametiühingutesse juurde vähemalt 1000 uut liiget. Leping transpordi ametiühingu, raudteelaste ametiühingu ja Põhjamaade Transpordiametiühingute Föderatsiooni vahel kehtib kolm aastat. “Ettevõtted liiguvad riigist riiki, tööjõud liigub riigist riiki, mis tähendab, et ka ametiühingud peavad olema tugevad kõikjal Euroopas,” sõnas Põhjamaade Transpordiametiühingute Föderatsiooni peasekretär Peter Lökvist.

GAAS

Soome asub end Vene gaasist lahti lõikama

Soome riigile kuuluv Gasum Oy alustas ettevalmistusi kuni 400 miljonit eurot maksva LNG-terminali ehitamiseks, et vähendada sõltuvust Vene gaasist, kirjutas Talouselämä.

Terminali kaudu võidakse Soome tuua 10–20 teravatt-tundi gaasi, mis vastab 25–50 protsendile Soome aastastest gaasitarbimisest. Gasumi juht Antero Jännes põhjendab LNG-hanget maagaasi hinnaga. “Ostame praegu kogu maagaasi Venemaalt. Leping on aastani 2026, selle pikkuse tõttu on gaasi hind seotud nafta ja söe hinnaindeksiga ja nagu teada, on nafta hind märkimisväärselt viimasel aastatel tõusnud.”

Hiiu pansionaat jäi valmimata

TÕNIS ARRO
Arengufondi juht

YIT Ehitus ehitas maja, mida ta nimetas pansionaadiks. Kuna see oli ehitatud sotsiaalmajale, siis sinna ei saanud muid maju ehitada. Nead püüdis sinna müüa kortereid. Seal Nõmmel oli naaberkinnistul aga üks advokaat, kes neil selle plaani ära rikkus, kaebas ja asi pandi seisma.

Elasin seal lähedal, käisin koeraga jalutamas ja kuna hooldekodusid oli puudu, siis tekkis mõte, et sinna tuleks ikka teha päris pansionaat. Helistasin tolleaegsele YIT juhile ja ostsin selle ära, aga nii palju raha meil ei olnud, et see kohe välja osta. Hakkasime seda natuke ehitama, maksime osa raha ära ja lootsime, et leiame investoreid juurde.

Laua taga oli mitmeid tõiseid investoreid, kuid siis kukkus kinnisvara väärtus aastaga peaaegu poole peale ja kohustus panga ees oli suurem, kui kinnisvara tol hetkel väärt oli. Eks muid vigu oli veel, aga mina selle juhtimisega ei tegelelenud – kuni viimase hetkeni, kui tundsin, et pean midagi tegema, et see päästa. Kuid oli liiga hilja juba. Idee oli meil õige, kuid mõnel inimesel, kes oleks tahtnud ka seal osaleda, ei olnud lihtsalt raha.

”**Laua taga oli mitmeid tõiseid investoreid, kuid siis kukkus kinnisvara väärtus aastaga peaaegu poole peale.**

Tõnis Arro ebaõnnestunud Hiiu pansionaadi projektist

Ärinõuanne nr

Jüri Kuusk, Nordea suurliendihaldur

Kui valid panka, pane tähele, kes finantseerib Eesti ettevõtete äriprojekte. Nordea on Eesti ärialaenude turul teine positsioon.*

*Finantsinspeksioon, 31.12.2011

Nordea
Sinu äri kodupank

Ülevaate Nordea ärikliendi teenustest ja pakkumistest leiad veebist www.nordea.ee
Tutvu teenuse tingimustega www.nordea.ee ning vajadusel konsultee ri pangatöötajaga telefonil **1773**.

LAENUD

KredExi kahjum kasvas.

Kriisiaastatel võetud riskid realiseerusid

BIRJO MUST
birjo.must@aripaev.ee

Ettevõtluslaenude tagatistest tulenevate kahjude tõttu lõpetas sihtasutus KredEx eelmise aasta 3,2 miljoni eurose kahjumiga, ettevõtte juhi sõnul on loomulik, et raskel ajal antud laenud ei pruugi täies mahus tagasi tulla.

“KredExi tagatis- ja laenumaht kasvas kriisiaastatel oluliselt. Võtsime ettevõtjate finantseerimisel märkimisväärsed lisariske, et aidata neil rasked ajad üle elada. Samas ei õnnestunud kõigil ettevõtjatel keerukates tingimustes ellu jääda ning ootuspäraselt on ka KredExi kahjud seetõttu suurenenud,” põhjendas KredExi juhataja Andrus Treier kahjuminumbrit.

Kuigi KredExi põhitegevuse brutotulu kasvas möödunud aastal 7%, lõppes aasta tagatiste realiseerimisega seotud riskide suurenemise tõttu 3,2 miljoni eurose kahjumiga. Aasta varem oli kahjum 0,4 miljonit eurot.

Enim on Treieri kinnitusele kahjudega seotud ehitusfirmad, seadmete tootjad, metallifirmad ja teenindusala ettevõtted. Kuna laenukäenduste puhul on tegemist pangasaladusega, siis ettevõtete nimesid sihtasutus ei avalikusta.

Kahjude katteks eraldati mullu 9,8 miljonit eu-

rot, seda on 1,1 miljonit rohkem kui aasta varem. Eraldistest maksti aasta jooksul kahjusid välja 5,6 miljonit eurot, enamikus ettevõtluslaenude tagatistest tuleneva kahju katteks. Oma kümneaastase tegutsemisaja jooksul on KredEx kokku välja maksnud 15,8 miljoni euro ulatuses kahjusid.

“Kahjud avalduvad teatud viitajaga ning aastatel 2009–2010 võetud riskid realiseerusid just aastatel 2010 ja 2011, mõjutades enim just nimetatud aastate tulemusi. Samas näitavad maksehäirete andmed jätkuvalt kahanevat trendi, mistõttu usun, et järgnevatel aastatel paraneb KredExi tulemus oluliselt,” sõnas Treier.

Raskel ajal ettevõtetele kasulik. Mööblitootja Jalax ASI juhatuse liikme Peeter Alliku kinnitusele on ettevõtte viimastel aastatel kasutanud nii KredExi eksportivatele ettevõtetele laenukäenduse võimalust ja kui ka laenu lisatagatist. Neid teenuseid soovitas firmale pank.

“Meil oli tarvis varude juhtimiseks lisakäibevahendeid ja küsisime pangast laenu. Kuna meie tagatised polnud majandustulemustele vastavalt piisavad, siis võtsime soodsama protsendi saamiseks KredExi lisatagatise,” selgitas Allik.

Juht tunnistas, et kuigi ettevõtte oleks ilmselt ka omal käel laenu saanud, oleks siis pangaprotsent suurem olnud. Ilmselt aga oleks siis ka laenusumma väiksem olnud, tunnistas ta.

Ka metallkonstruktsioone tootva E-Profiil ASI juht Toomas Jögi on kasutanud lisatagatise võimalust. Ettevõtte tegi investeeringud uude tootmishalli ja laenu peale võeti KredExist lisagarantii. Investeering oleks ilma selleta keerulisem olnud, arvas Jögi.

Kui vajadus peaks tekkima, kavatseb Jalax AS ka tulevikus KredExi teenuseid kasutada. Samas tunnistas Allik, et kui majandustulemused ja üldine majanduslik olukord paranevad, siis pole seda tarvis. “Ma arvan, et see oli mõislik asi, eriti raskel

Ä Taust SA KredEx

LOODUD 2001. aastal eesmärgiga parandada Eesti ettevõtete rahastamisvõimalusi, maandada krediidiriske ja võimaldada inimestel rajada või renoveerida oma kodu.

ETTEVÕTLUSE VALDKONNAS käendas ning finantseeris KredEx 2011. aastal allutatud laenu- ja krediidiliiniga 491 ettevõtet kogusummas 67,4 mln eurot. KredExi tugi võimaldas ettevõtetele kaasa-täiendavat finantseerimist summas 127,4 miljonit eurot.

Et arendada oma tegevust, otsime Tallinna kontorisse

MÜÜGIJUHTI

► Peamised kohustused:

- müügi- ja turundustegevuse koordineerimine ning arendamine
- turuanalüüsi ja -statistika koostamine
- klientide kontaktide hoidmine, arendamine ja laiendamine
- teenuse aktiivne müük
- turundusprojektide loomine ja eestvedamine Eestis ning edaspidi Balti riikides
- CRM-süsteemi (Salesforce) ülalpidamine ja tegevustega seotud administratiivülesannete täitmine.

► Nõuded kandidaadile:

- hea erialane kogemus tööstuses ja müügitöös
- MSC või BSC
- kogemus juhtimissüsteemide vallas (ISO 9001, ISO 14001, ISO 22000 jt) on kasuks
- hea inglise, eesti ja vene keele oskus nii kõnes kui ka kirjas
- juhtimissüsteemide auditites osalemine pärast töölevõtmist

Lloyd's Register Quality Assurance Ltd. (LRQA) on üks maailma juhtivaid kvaliteedi-, keskkonna-, töötervishoiu- ja tööohutuse- ning muude juhtimissüsteemide koolitust ja sertifitseerimist pakkuvaid organisatsioone. Lloyd's Register Groupi liikmena pakub LRQA oma teenuseid kogu maailmas rohkem kui 200 kontori kaudu.

- hea meeskonnatöö- ja suhtlemisoskus
- enesemotivatsioon
- valmisolek reisimiseks
- kehtiv B-kategooria juhiluba
- kasuks tuleb isikliku sõiduauto kasutamise võimalus

► Pakume:

- võimalust olla osa väikesest meeskonnast rahvusvahelises organisatsioonis
- huvitavat tööd Eesti ja Baltimaade juhtivate firmadega
- konkurentsivõimelist töötasu
- firmasisest koolitust
- võimalust töötada kas kontoris või kodus

Palume esitada oma ingliskeelne elulookirjeldus ja soovivaalduks koos palgasooviga Lloyd's Register EMEA Eesti filiaali aadressil Lauteri 5, 10114 Tallinn, või e-posti aadressil tallinn@lr.org hiljemalt 30. aprilliks 2012. Lisainformatsiooni saamiseks helistage tel 651 0155. Valitud kandidaadid kutsutakse töövõistlusele.

Elering plaanib osalust Nord Pool Spotis

Elering allkirjastas koos Läti ja Leedu põhivõrguettevõtjatega vastastikuse mõistmise memorandumi osaluse omandamiseks Euroopa suurimas elektribörsis Nord Pool Spot.

Osaluse omandamine koos Augstsprieguma Tiklsi (AST) ja Litgridiga Nord Pool Spotis (NPS) on järgmine samm ühtse Põhja-Balti elektrituru lõplikul väljaarendamisel, edastas Elering pressiteates.

Nord Pool Spoti praeguste omanike Energinet.dk, Fingrid, Statnetti ja Svenska Kraftnät'i hinnangul on Balti riikide süsteemihaldurite omanikeringi kaasamine oluline ja loomulik samm ühtse elektrituru loomisel lähtuvalt Balti energiaturgude ühendamise plaanist.

Baltimaade põhivõrguettevõtjate jaoks tähendab kaasa-

ELERINGI JUHT Taavi Veskimägi.

FOTO: ANDRAS KRALLA

ne Nord Pool Spoti omanikeringi strateegilist investeeringut.

Eleringi juhatuse esimehe Taavi Veskimägi sõnul on ettevõtte töötanud juba aastaid selle nimel, et muuta Balti riikides elektriturg sama arusaadavaks nagu Põhjamaade oma. “Loodame, et peatselt on Nord Pool Spoti hinnapiirkonnad avatud kõigis Balti riikides. Nord Pool Spotis osaluse omandamise kaudu oleme kaasatud uues võtmes üle-euroopalise ühtse elektrituru loomisesse,” ütles Veskimägi.

Nord Pool Spot on suurim elektrituru operaator maailmas, pakkudes oksjonite kaudu elektrikauplemise keskkonda ligikaudu 340 ettevõttele 20 riigis. Ettevõtte kontorid asuvad Oslos, Helsingis, Stockholmis, Kopenhaagenis, Tallinnas ja Londonis.

ARIPAEV.EE

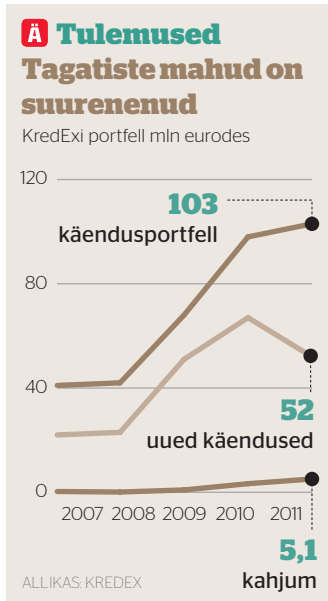

ajal. 2009. ja 2010. aastal oli see suur asi, ega mujalt enam abi ei saanud,” mõnis Allik.

Tänavune aasta mahu kasvu ei too. KredEx enustab, et ettevõtlusvaldkonna teenuste kasutamise aktiivsus stabiliseerub 2012. aastal võrreldes möödunuga. “Ettevõtete mõõdukas investeerimine ja äritegevuse kasv toob kaasa suurema nõudluse võõrfinantseerimise järele. Samas suureneb ka pankade valmisolek rahastada ettevõtteid KredExi käendusega, kuna ei ole oodata ettevõtete varade väärtuse suurt langust ning ettevõtete rahavood on stabiliseerunud,” arvas Treier. Olulist kasvu oodatakse vaid tehnoloogiaalase mahu, kuna teenust hakati aktiivsemalt pakkuma alles möödunud aasta lõpus.

2009. aastal sihtasutuse kõrvale loodud krediidikindlustust pakkuva KredEx Krediidikindlustuse Asi 2011. aasta majandustulemusi pole veel avalikustatud.

KREDEXI juht Andrus Treier usub, et järgmistel aastatel KredExi tulemus paraneb. FOTO: VEIKO TÖKMAN

KredExi tegevuskulud on kasvanud

SA KredEx enda tegevuskulud olid kokku 2,7 miljonit eurot ja need kasvasid aastaga 17 protsenti.

“Lõppenud aastal lisandus elektriautode projekt, mille kulud sisalduvad KredExi eelarves ja need tasub Mitsubishi, sealhulgas ka teavituskulud ehk kampaaniad meedias ja üritused,” kommenteeris kulusid sihtasutuse juht Andrus Treier.

Lisaks korraldati 2011. aastal kaks rahvusvahelist konverentsi, mille kulud kaeti põhiosas osalustasudest. Juhi sõnul mõjutasid 2010. ja 2011. aastal kulud ka näiteks Kliima- ja Energiaagentuuri kuulumine KredExi koosseisu.

Ka töötajate palgad vaadati Treieri sõnul üle ja neid suurendati mõne protsendi võrra sõltuvalt tööst ja töötulemustest.

Selle aasta tegevuskulud alanevad juhi kinnitusele taas 2,4 miljoni euro tasemele ehk 11%.

Saaremaa otsib vedajat

Saare maavalitsuse riigihankele vedaja leidmiseks Tallinna-Kuressaare lennuliinile kandideerivad senine operaator Estonian Air ja lennufirma Avies.

Saare maavalitsuse ühistranspordinõunik Taavi Kurisoo ütles portaalele saarlane.ee, et mõlema taotlejaga hakatakse täna Tallinnas läbirääkimisi pidama.

ARIPAEV.EE

LENNUNDUS

Estonian Air: politseiuurimist ei ole

Taani meediast Eestisse levinud uudised Estonian Airile Taani reisikindlustusfondi tehtud ettekirjutuse ja politseiuurimise alla andmise kohta ei vasta tõele, teatas Eesti lennufirma. Estonian Airil on kehtiv tähtajaline pangagarantii, Taani fond nõuab aga tähtajatut garantiid. Estonian Air esitas Taani reisikindlustusfondile taotluse garantii heakskiitmiseks kehtiva tähtajalise garantii alusel juba mullu septembris, kuid fond ei aktsepteerinud seda, kuna Swedbanki antud garantiidokument oli tähtajaline. Taani fond soovib Estonian Airilt tähtajatut pangagarantiid, millist Swedbank väljastada ei saa. Küsimus peaks lahenuma hiljemalt järgmisel nädalal.

PANGANDUS

Pühad peatavad pangaülekanDED

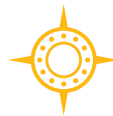
Reedest esmaspäevani ei toimi pankadevahelised arveldused. Pankadevahelised ja rahvusvahelised euroarveldused ei toimu, sest ülestõusmispühade teine püha, 9. aprill on euroala arveldussüsteemides puhkepäev.

noom - ettevõtte majandustarkvara
www.noom.ee

Tallinna kontor:
Laki 12, 10621 Tallinn
+372 628 0000
info@noom.ee

Tartu kontor:
Raatuse 20, 51009 Tartu
+372 6280000
info@noom.ee

Astro Baltics
www.astrobaltics.eu

Majandusprognoos ei lase maksueelarvel täituda

Rahandusministeerium teatas, et seoses nõrgenenud ekspordivõimalustega on sel aastal oodata 1,7 protsendilist majanduskasvu.

Ministeerium on makromajandusprognoosist lahtuvalt arvestanud, et võrreldes viimase prognoosiga võib maksude laekumine 19 miljoni euro võrra väheneda. Sellise stsenaariumi korral kujuneks valitsussektori puudujäägiks sellel aastal 2,6 protsenti SKPst, mis oleks 0,5 protsendipunkti suurem eelmisel sügisel prognoositut.

“Pikka aega kestnud süngemeleolu taustal ei ole 1,7% kasv halb uudis ning annab tunnistust sellest, et Euroopa reformid ja säästumeetmed on olukorda stabiliseerinud. Investeerimise ja tarbimisjulguse taastamine Eestis on hea alus laiemapõhjali-

sele arengule ning aja jooksul lisandub usutavasti ekspordi uus tõus,” märkis rahandusminister Jürgen Ligi.

Hinnatõus hakkab prognoosi järgi sellest aastast välistegurite mõju vähenemise tõttu järk-järgult aeglustuma. Kui kevadkuudel kõigub inflatsioon nelja protsendi juures, siis aasta teisel poolel alaneb energiatoodete hinnatõusu pidurdumise tõttu alla kolme protsendi. Aasta kokkuvõttes ulatub hinnatõus tänava 3,3 protsendini, järgmisel aastal kolme protsendini ning püsib alates 2014. aastast 2,7 protsendi juures.

Kiire majanduskasvu taustal on tööpuudus võrreldes kriisiaegse tipptasemega vähenenud üle ootuste ning aeglasema majanduskasvu tingimustes on seetõttu oodata tagasihoidliku-

mas tempos tööpuuduse vähenemist ja hõivatute arvu kasvu. Sellel aastal näeb prognoos ette tööpuuduse kahanemist 11,5 protsendini, järgmisel aastal 9,6 protsendini ning aastaks 2016 8,2 protsendini. Hõive kasvaks 2012. aastal võrreldes eelmise aastaga oodata 0,7 protsenti ning 2013. aastal üks protsent.

Majanduskasvu aeglustudes pidurdub ka keskmise kuupalga kasv sellel aastal 3,8 protsendini, kuid kiireneb taas juba järgmisel aastal viie protsendini. Aastaks 2016 ulatub palgakasv kuue protsendini.

Reaalpalk hakkas eelmisest aastast alates taas kasvama ning sellel aastal on oodata reaalpalka suurenemist 0,5 protsenti ning 2016. aastaks kasvu kiirenemist 3,2 protsendini.

ARIPAEV.EE

Ärinõuanne nr

3

Jüri Kuusk, Nordea suurkliendihaldur.

Kui valid panka, mõtle kuludele. Nordea on pangasisene arveldamine partneritega tasuta.

Nordea
Sinu äri kodupank

Ülevaate Nordea ärikliendi teenustest ja pakkest leiad veebist www.nordea.ee
Tutvu teenuse tingimustega www.nordea.ee ning vajadusel konsultee ri pangatöötajaga telefonil 1773.

INFOTEENUSED

Infotelefoni kuldaeg läbi. Uued suunad

A ANNE OJA
anne.oja@aripaev.ee

Majanduskriis vähendas nii Eestis tegutsevate infotelefonide arvu kui ka nende käivet ning näitas, et traditsiooniliste infotelefonide kui rahamasinate aeg on läbi saanud.

Äripäev kirjutas kolme aasta eest, et 1993. aastal alustanud Ekspress Hotline tõi oma hiilgeaegadel meediamagnaat Hans H. Luigele ning endisele politseinikule Raul Kasesalule 70 miljonit krooni müügitulu ning peaaegu 10 miljonit krooni puhaskasumit aastas. Samas ilmneb, et toona-se magusa äri asemel peab uus omanik võitlema ellujäämise nimel ning jälgima pingsalt, kuidas

INFOTELEFONIDE kasutamine on ilmselt langustel, olulisemaks muutuvad veebi- ja uue põlvkonna mobiililahendused. FOTO:

ERIK PROZES

ots otsaga kokku tulla. Nii on aga kõigil infotelefonide omanikel, mitte üksnes Ekspress Hotline'il.

Kriisi mõju. "Peamine põhjus oli kogu maailma ja Eesti majandust tabanud majanduskriis, mis tõi kaasa meie kliendibaasi drastilise vähenemise. Hulk ettevõtteid lihtsalt pankrotistus ja tegutsevates firmades piirati oluliselt reklaamikulutusi," selgitas infotelefone haldavate ettevõtete käibe ületõlulist vähenemist Telemedia Eesti ASI ja Teabeliin ASI turundusprojektide juht Triin Vesper.

Vesperi sõnul kasvab praegu jõudsalt Google'i ja Facebooki reklaamimüük. "Traditsioonilise infotelefoni roll tõenäoliselt muutub. Üha määravamaks saab teeninduskvaliteet, nõuandev ja juhatav roll ning samuti pakutavate lisateenuste valik," märkis ta.

"Meie jaoks oli 2011 ellujäämise ja usalduse võitmise aasta. Mõlemad eesmärgid said täidetud," üt-

les infotelefoni 16366 haldava Kliendihalduse OÜ juht Mattias Soone. "Üldist pilti tunnetades tajusin, et firmad valivad hoolikamalt partnereid, ja õigesti teevad, sest headel aegadel tekkis turule pakkujaid, kes ei hoolinud niivõrd teenuse funktsioneerimisest, kuivõrd kiirest müügitulust."

Vesper rääkis, et paberkataloogide osakaal moodustab praegusel infoteenuste turul alla 20%, infotelefonide käive ulatub ligikaudu 25%ni. Infotelefonide käive ulatub ligikaudu 25%ni. Infotelefonide käive ulatub ligikaudu 25%ni. Infotelefonide käive ulatub ligikaudu 25%ni.

"Suurim käive on internetil, kuid bannerreklaamina. Järgneb infotelefon ja sellega seotud portaal, nende omavaheline suhe sõltub ilmselt kõne hinnast. Paberkataloogid on taandumas temaatilis-

25%

suuruse osa moodustab infotelefonide käive praegu infoteenuste turust.

OOTAME TEID 16. RAHVUSVAHELISELE EHITUSMESSILE

11. - 14. aprillini 2012 EESTI NÄITUSTE MESSIKESKUSES

**Eesti ehitab
Estbuild
2012**

11. aprillil kell 11-18
12. aprillil kell 10-18
13. aprillil kell 10-18
14. aprillil kell 10-17

Eesti Näituste AS Pirita tee 28 Tallinn 10127
tel 613 7337 e-post: estbuild@fair.ee www.fair.ee/eestiehitab

Ä Vördlus

Suurel osal on käive vähenenud

majandustulemused (mln kr)

	2008	2009	2010
TELEMEDIA EESTI AS (omanik Contact Holding SIA):			
käive	51,0	40,2	21,1
kasum	8	6,1	-10,8
INFOTELEFONID 1182 JA 1184 , Ekspress Hotline AS (omanik Contact Holding SIA):			
käive	42,6	36,8	32,2
kasum	-0,6	-12,8	1,2
INFOTELEFON 1188 , Teabeliin AS (omanik Contact Holding SIA Telemedia kaudu):			
käive	38,4	25,4	19,5
kasum	15,6	15,8	14,2
INFOTELEFON 1185 , FCR Media AS (omanik Contact Holding SIA Ekspress Hotline'i kaudu):			
käive	12,4	8,2	4,5
kasum	0,6	-1,2	2
INFOTELEFON 1181 , Eesti Info Keskus AS (omanik Indres Viirsaar Eesti Info Grupi kaudu):			
käive	9,1	5,6	4,6
kasum	-1,3	1	-0,2
INFOTELEFON 17017 , Infogrupp OÜ (omanik Ene Kadatski):			
käive	2,2	1,6	1,3
kasum	0	0,1	0
INFOTELEFON 1187 , Eliitinfo OÜ (omanikud Andres Loit ja Deniss Weigel):			
käive	0,2	0,3	0,9
kasum	0	0,1	-0,1
INFOTELEFON 16366 , Kliendihalduse OÜ (omanikud Marje Korb, Keiu Kukk, Janika Nõulik, Katre Peets, Indrek Sepp)			
Võrreldavad majandusandmed puuduvad, sest ettevõtte registreeriti alles 2010 juulis.			

ALLIKAS: ÄRIREGISTER

Ä Taust

Raskeks on läinud

2005. AASTA lõpus ostis Hans H. Luik Raul Kasesalu 50 miljoni krooniga Ekspress Hotline'ist välja. 2009. aasta aprillis müüs laenude teenindamisega hädas olnud Ekspress Grupp infotelefoni 1182 ning samanimelise veebikeskkonna koos tütarfirmadest aktsiaseltside InfoAtlas, Ekspress Kataloogid ning Kõnekeskus riskikapitalifirmale Baltcap.

94 MILJONI KROONISE tehingu käigus lepitati kokku, et uus omanik tasub kolmandiku ostusummast alles viie aasta pärast, makstes Ekspress Grupile seni 8%-list intressi.

LÄTI FIRMALE CONTACT HOLDING SIA kuuluv Telemedia moodustab koos Teabeliini, Ekspress Hotline'i ja FCR Mediaga kontserni, mis haldab praegu Eestis nelja eri hinnaga infotelefoni: 1182, 1184, 1185 ja 1188. Viimati Ekspress Hotline'ile kuulunud infotelefon 119 on suletud, Delfi infoliini ehk endist Numbrinfo telefoni 1184 hallanud Ekspress-kataloogide AS kustutatud. AS InfoAtlas on ümber nimetatud FCR Mediaks.

TELEMEDIA grupi firmad võlgnevad suhteliselt suure summa riigimakse.

teks nišitoodeteks," iseloomustas Soone praegust käibe jagunemist.

Vesper tõdes, et ehkki Telemedia kontserni kuulub mitu infotelefoni, kasutavad need eri andmebaase ja pakuvad erinevaid lisateenuseid. Seetõttu on ka kõnehinnad erinevad.

Tasuta infotelefon. Eritasuta saab helistada vaid suhteliselt uuele infotelefonile 16366. Selle infotelefoni ja portaali klientide ning kasutajate arv on viimase pooleteise aasta jooksul kiirelt kasvanud. "Kuna teenust kasutatakse õnneks palju, on teatud firmad leidnud viisi, kuidas väikse vaeva ja rahaga konkurentsieelis saavutada, ja nemad aitavadki meil jooksvad kulud katta," vastas Soone küsimusele, kuidas tasuta infotelefon raha teenib. "Meie suuname vastutasuks oma helistajad või internetipäringud neile. Kui otse välja öelda, eelistame info jagamisel meiega liitunud firmasid."

Möödunud aasta peamiste märksõnadena nimetas Vesper kopsaka rahasumma neelanud innovatsiooni ja arendust. Telemedia investeeris oma sidesüsteemide parendusse ning uuendas ja täiustas enamikku oma veebilehtedest nii tehnoloogiliselt kui ka visuaalselt.

Vesper lisas: "Usun, et 2012. aastal jätkub nii meie ettevõttes kui ka kogu sektoris sama trend. Järjest aktuaalsemaks muutuvad *online*- ja mobiilsidevahendites kasutatavad nn uue generatsiooni infoteenused." Ta märkis samas, et kohalike ettevõtete otsikeskkonnad jäävad, kuid peavad hakkama pakkuma rohkem lisaväärtust.

Soone märkis, et nende tänavune peamine eesmärk on jääda kvaliteetseks, kiireks ja soodsaks abimeheks nii infotelefonis kui ka internetis. "Arvan, et tarbija jaoks on olukord igas mõttes soosiv, sest turg on puhastumas ja see sunnib tegijaid ellujäämise nimel rohkem pingutama," ütles ta.

Fortumi juht teenib kümme Liive palka

Soome energiakontserni ja Helsingi börsil noteeritud Fortum OY juhatuse esimehe ja presidendi rolli täitva Tapio Kuula 2011. aasta teenistus ulatus mulluse aastaraamatu alusel ligi 1,3 miljoni euron. Seda on umbes kümme korda enam kui Sandor Liivel, kes töötab sarnasel ametipostil Eestis.

Tapio Kuula põhipalk oli 74 283 eurot kuus ehk 891 396 eurot aastas. Koos tööandja boonuste ja lisatasudega ulatus energiaärimehe möödunud aasta sissetulek aga 1 290 019 euron ehk 107 502 euron kuus. Aastaga kasvas börsifirma juhi töötasu veidi enam kui 12% võrra.

Lisaks omab Kuula ka 101 232 Fortumi aktsiat, mille pealt ta teenis orienteeruvalt 100 000 euro eest dividende.

Seega teenib Kuula umbkau-

du kümme korda enam oma Eesti ametivennast Sandor Liivest, kellele maksis Eesti Energia möödunud aastal lisatasudega 135 825 eurot ehk 11 319 eurot kuus.

Fortumi kontserni möödunud aasta tegevuskasum ulatus

1,3

MILJONIT eurot oli Soome energiakontserni Fortum presidendi Tapio Kuula eelmise aasta koguteenus, lisaks ligi 100 000 eurot dividende.

FOTO: LEHTIKUVA/SCANPIX

6,2 miljardi eurose käibe juures 1,8 miljardi euron. Eesti Energia käive ulatus 2011. aastal 0,86 miljardi ja ärikasum 0,17 miljardi euron. Kui Eesti Energia kuulub täielikult riigile, on Fortumist Soome riigi käes 50,76%.

ARIPAEV.EE

Tööõiguse aastakonverents

Praktiline konverents ettevõtte juhile, personalijuhile ja raamatupidajale

29. mai 2012

Swissôtel Tallinn

Äripäev

TARK GRUNTE SUTKIENE

Kolm aastat uut töölepingu seadust

Kuidas saab riik tööandjaid aidata? Sotsiaalminister **HANNO PEVKUR**

Kellele kuuluvad intellektuaalomandiõigused töösuhtes – tööandjale või loovale töötajale?

Advokaadibüroo Tark Grunte Sutkiene vandeadvokaat **PIRET LUIGA**

Huvitavaid noppeid töövaidluste kohtupraktikast

Advokaadibüroo Tark Grunte Sutkiene vandeadvokaat ja partner **TOOMAS TAUBE**

Töösuhetes tõusetanud maksuprobleemid

Maksu- ja Tolliameti otseste maksude talituse juhataja **AULE KINDSIGO** ja Advokaadibüroo Tark Grunte Sutkiene maksuspetsialist **AIDI KALLAVUS**

Tööandja põhilised vead töölepingu ülesütle misel ja töötaja materiaalse vastutuse kohaldamisel

Tööinspektsiooni töösuhete osakonna juhataja **NIINA SIITAM**

Akadeemiline hinnang töölepingu seadusele - mida peaks seaduses muutma?

Tartu Ülikooli töö- ja sotsiaalhooldusõiguse dotsent **GAABRIEL TAVITS**

Õnnelike töösuhete saladused

Karjäärinõustaja ja Proeksperti personalijuht **TIINA SAAR**

Konverentsi soodushind registreerimisel kuni 15.05.2012 **179 eurot** (km-ga 214,80 eurot), hiljem 229 eurot (km-ga 274,80 eurot). Lisainfo ja registreerimine telefonil 667 0411

või **www.seminar.aripaev.ee**

AVISION

Ärinõuanne nr

4

Jüri Kuusk, Nordea suurkliendihaldur.

Kui valid panka, pööra tähelepanu laenuvõimekusele. Nordea on Põhjamaade suurima varade mahuga pank, aidates tagada Sinu äri stabiilse finantseerimise.

Nordea
Sinu äri kodupank

Ülevaate Nordea äriklendi teenustest ja pakkumistest leiad veebist **www.nordea.ee**
Tutvu teenuse tingimustega **www.nordea.ee** ning vajadusel konsulteerige pangatöötajaga telefonil **1773**.

ÄRIKLIIMA

Leedukad hindavad Eestit. Läti jäi vaeslapse rolli

A KATRE PILVINSKI
katre.pilvinski@aripaev.ee

Balti riikidest hinnatakse välisinvestoritele kõige atraktiivsema sihtkohana Eestit: kui Leedu ettevõtjad andsid Eestile 84 protsendilise toetuse, siis Lätile jagus vaid üks protsent toetajaid, selgus KPMG uuringust.

“Kõige toredam slaid selles pakendis on see, et milline Balti riik on välisinvestoritele kõige atraktiivsem. Siin peame ütlema suure aitähi leedukatele, kes on väga optimistlikud Eesti suhtes, optimistlikumad kui eestlased ise,” lausus uuringut “Majanduse pulss 2012” tutvustanud KPMG Baltics OÜ partner ja juhatuse liige Andres Root.

Eestit peetakse kolmest Balti riigist välisinvestorite jaoks kõige atraktiivsemaks – seejuures kõige rohkem arvavad nii leedulased (84 protsenti), samas kui Eestis endas on see näitaja väiksem – 68 protsenti – ja Lätis 67 protsenti.

“Leedukate puhul torkab silma veel see, et leedukad peavad Lätit ainult 1% ulatuses atraktiivseks. See oli meie jaoks suhteliselt üllatav hinnang,” lausus Root.

Leedukatega on koostöö ladusam. Eesti Telekom tegutseb kõigis kolmes Balti riigis. “Oleme olnud pikas koostöös oma Balti kolleegidega ja peab tunnistama, et kõige paremini sujub koostöö leedulastega. See on tõesti nii, aga ma ei oska öelda, miks,” märkis Eesti Telekom juhatuse esimees Valdo Kalm.

“Kõrge hinnang võib tulla vastastikusest mõistmisest. Midagi on kas meie väärtussüsteemis sama või oleme me piisavalt erinevad, et olla heas koostöös – teinekord just erinevused tõmbuvad nagu abieluski,” arutles ta.

KPMG Baltics
OÜ partner ja
juhatuse liige
Andres Root
(vasakul) ja
KPMG Baltics
OÜ partner ja
juhatuse esi-
mees Andris
Jegers. FOTO:

VEIKO TÖKMAN

“Oma valdkonnast rääkides peab tunnista-
ma, et leedulased on tunnustanud meie innovaa-
tilisust. Meie jälle tunnustame seda, et nad on ül-
latavalt kiired, me aktspteerime seda mõlemalt
poolt. Kui me midagi otsustame, siis me viime sel-
le ellu,” lisas Kalm.

“Lätlastega on koostöö natuke konarlikum. Ma
ei saa kritiseerida, aga koostööd oleme teinud mõ-
lema poolega pikka aega ja see on tõesti nii, et Lee-
duga on see parem olnud,” nentis Kalm.

Eestil hea imago. Majanduse ja Euroopa Liidu as-
jadega tegelev diplomaat Leedus Külliki Linnamägi
rääkis, et kui Leedus kellegagi rääkida ja öelda,
et sa oled Eestist, siis reaktsioon on see, et oh mis
teil viga, teil on ju kõik korras. “Üldine foon on ik-
kagi Leedus väga positiivne Eesti suhtes ja just ni-
melt sellepärast, et Eesti ärikliimat peetakse üldi-
selt stabiilseks ja Eestis peetakse suhteliselt hästi

lubadustest kinni. Ilmselt on leedulastel ka konk-
reetseid kogemusi,” märkis Linnamägi.

Põhjus, miks Leedu ettevõtjad andsid Eestile vä-
ga kõrge ja Lätile väga madala hinnangu, on dip-
lomaadi arvates selles, et Eestis on suudetud luua
stabiilsem keskkond. “Üks asi on ärieetika ja teine
on see, millise keskkonna on riik suutnud luua – nii
maksupoliitikas, reinvesteeritud kapitali maksu-
vabastus jne, see kõik ikkagi mängib kaasa,” loet-
les ta. Linnamäe sõnul hindavad leedulased ka Ees-
ti IT-rakendusi, teatakse, et X-tee on unikaalne ja
võimaldab väga hästi ja lihtsalt suhelda oma riigi-
asutustega, digiallkirja ja ID-kaardi süsteem ning
rakendused on väga mugavad. “Ettevõtluse puhul
on see argumendiks, kui Eestis saab ettevõtte prak-
tiliselt internetis luua. Niisugusel kujul ei ole Lee-
dus kohe kindlasti võimalik ettevõtet luua,” mär-
kis Linnamägi. Samuti on tema sõnul euro Eesti
jaoks kvaliteedimärk.

400

ETTEVÕTJAT Eestist, Lätist ja
Leedust vastas märtsis uurin-
gu “Majanduse pulss 2012” raa-
mes korraldatud küsitlusele.

VOLAKÜTID INKASSO

KUI TEIL ON VÖLANÕUETEST TULENEVAID
PRETENSIOONE JÄRGMISTE ISIKUTE VASTU,
SIIS VÕTKE ÜHENDUST VÖLAKÜTTIDEGA:

E-MARKET OÜ	12038798	Tarmo Moisto
Renosegu OÜ	10974660	Hardi Edela
Barvinoks OÜ	11668250	Vladimir Kotenko
Egoauto 24 OÜ	11969738	Toomas Siilbek
Vesnes OÜ	11931730	Abul Kalam, Moshiur Rahman
Kross & Partnerid OÜ	10622760	Märten Kross
Testmed Pro OÜ	11710957	Andrei Haponen
Roosikrantsi Õigusbüroo OÜ	11697056	Ivo Nagel
K KAUBANDUSGRUPP OÜ	10536003	Allan Põdra
Babin Ehitus OÜ	11474847	Andrei Babin
Good Company OÜ	11576513	Stanislav Romanyuk, Jekaterina Loktajeve
Baltic Music Production OÜ	10840215	Lauri Laubre
Mayor Arts Organization OÜ	10496048	Lauri Laubre, Viktor Kuznetsov
NEMO Investments UÜ	10805207	Nemo Tabur
Go Shirt Studio OÜ	11674291	Lauri Uustalu
Medved Group OÜ	11243119	Vitali Prisjažnõi, Konstantin Naumov
Hansa Inkasso Agentuur OÜ	10982795	Märt Osula
ProGroup Holding OÜ	11281918	Jaak Lippmaa, Huang Zheng
Detergent OÜ	10169094	Reet Saveljev, Kaido Saveljev
Kuivajõe Talukaup OÜ	10037926	Kalev Kõiva
Farmo SM AS	10073230	Allan Selter (kuni 08.09.2011 Ainar Oja)

OSTAME JA MENETLEME NII ÜKSIKNÕUDEID KUI KA VÖLAPORTFELLE

VÖLAKÜTID OÜ: JÕE TN 3, TALLINN, +372 668 1130

post@volakytid.ee, www.volakytid.eu

Tallinna Sadam tegi mullu rekordkäibe

**ASi Tallinna Sadam nõuko-
gu kinnitas eisel koosolekul
möödunud aasta majandustu-
lemused - ettevõtte dividendid
ja tulumaks ulatuvad 57 miljo-
ni euroni.**

ASi Tallinna Sadam nõukogu
esimehe Neinar Seli sõnul saa-
vutas ettevõtte positiivsed tule-
mused eelkõige sisemise töökor-
ralduse efektiivistamisest ja ku-
lude täiendavast kokkuhoiust.
“Operaatorite teenustasude ku-
jundamisel oleme püüdnud ol-
la võimalikult paindlikud, ar-
vestades üldist seisu maailma-
turul, et sellest tulenevalt taga-
da maksimaalselt operaatorite
arengu- ja investeerimisvõime-
kus,” toonitas Seli.

“Nõukogu tunnustas saavu-
tatud tulemusi – Tallinna Sadam
on tõusnud üheks kõige kõrge-
ma rentaabluse ja dividenditu-

Ä Tulemus
Käive ulatus ligi
90 miljoni euroni

TALLINNA SADAMA KÄIVE ula-
tus möödunud aastal 89,2
miljoni euroni ning maksu-
dejärgne kasum 36,4 miljo-
ni euroni.

KÄIVE KASVAS võrreldes
2010. aastaga 2,4 miljonit eu-
rot ehk 3%, ühelgi varasemal
aastal pole Tallinna Sadam nii
suurt käivet näidanud.

KAUBAMAHT oli mullu 36,5
miljonit tonni.

te Läänemere sadamatega,” lau-
sus Seli.

Tallinna Sadam sõlmis täna-
vu märtsis koostööleppe maa-
 ilma ühe suurima logistikaette-
võttega Katoen Natie laokomp-
leksi väljaehitamiseks Muuga
tööstusparki. Ehitus peaks alga-
ma aasta teises pooles.

Terendab helge tulevik. “Ka-
toen Natie maastaabiga ettevõtte
tulemine Muuga tööstuspar-
gi üheks ankurkliendiks paneb
suure tõenäosusega tulevikus
ka teisi Läänemere regiooni si-
seneda soovivaid firmasid asu-
koha valikul otsustama just Tal-
linna Sadama kasuks,” ütles Seli.

ASi Tallinna Sadam koosseisu
kuuluvaid sadamaid läbis möö-
dunud aastal rekordiline 8,48
miljonit reisijat.

ARIPAEV.EE

EKSPORT

Puitmajatootjad keskenduvad uutele turgudele. Põhjamaade kõrvale tõuseb Inglismaa

VÄINU ROZENTAL
vainu.rozental@aripaev.ee

Puitehitiste eksport kasvas eelmisel aastal ligi veerandi võrra. Kui seni on olnud Eesti puitmajatootjate põhiturg Skandinaavia, siis nüüd on ettevõtjad järjest enam tähelepanu pööramas Kesk-Euroopale ning Suurbritanniale.

Eesti Puitmajaliidu andmeil moodustas puidust kokkupandavate ehitiste eksport mullu 170,1 miljonit eurot, mis on 2010. aastaga võrreldes 23,8 protsenti enam. Ehkki jätkuvalt on suurim eksportiriik Norra, kuhu läks eelmisel aastal 30 protsenti toodangust, on Norra osa koguekspordis aastast aastalt vähenenud ja suurenenud on teiste turgude, nagu näiteks Prantsusmaa, Taani ja Suurbritannia osa. Mullu eksporditi Eesti puitehitisi kokku 40 riiki.

“Skandinaavia maades ei pea hakkama kõigepealt müüma puitu ja alles siis maja, aga näiteks Inglismaal peab kõigepealt müüma maha puidust maja ehitamise idee,” tõi OÜ Nordic Houses juht, Eesti Puitmajaliidu juhatuse esimees Argo Saul välja turgude erinevuse. “Inglismaal on siiani peetud ikka peamiseks ehitusmaterjaliks kivi ja mitte puitu. Samas inimeste mõttelaad tasapisi muutub.”

Nordic Houses toodab puitsõrestikuga maju, millest enamik läheb Norrasse. Et kinnitada kanda uut turgudel, osales Nordic Houses teist aastat järjest märtsis Londonis toimunud keskkonnajärgse energiasäästliku ehituse messil EcoBuild. “Kõik, kes eelmisel aastal messil käisid, said tellimusi ja jäid messiga rahule,” kinnitas Saul. “Messil on võimalik luua lisaks Suurbritannia turule kasulikke ärisidemeid ka ettevõtetega Mandri-Euroopa riikidest,” lisas ta.

Tänavuselt messilt tõsisem saak. Samuti teist aastat järjest EcoBuildil osalenud palkmajatootja OÜ Palmatin müügijuhi Jaan Kõönvere ütlusel

Võrdlus

Väike Eesti on suur eksportija

puitmajade eksportijad Euroopas, %

Soome	16,4
Rootsi	12,7
Saksamaa	12,6
Eesti	11,3
Holland	6,6
Poola	5,2

ALLIKAS: PUITMAJALIIT

„**Skandinaavia maades ei pea hakkama kõigepealt müüma puitu ja alles siis maja, aga näiteks Inglismaal peab kõigepealt müüma maha puidust maja ehitamise idee.**

Argo Saul, OÜ Nordic Houses juht, puitmajaliidu juhatuse esimees

on neile juba aastaid olnud peamiseks ekspordituruks Prantsusmaa, millele järgnevad Saksamaa ja Suurbritannia. “Seekordsel messil olid meiega koos boksis ka meie edasimüüjad Inglismaal, kellele me oleme aastaid koostööd teinud,” rääkis ta. “Kui me eelmisel aastal saime messilt paar uut lepingut, siis tänava saime mitu tõsisemat projekti silmapaari. Tegu on kinnisvara arendusprojektidega. Kas ja millal need projektid ellu ärkavad, on aja küsimus,” märkis Kõönvere.

Seni on Palmatin eksporditud Inglismaale paarkümmend maja aastas.

Soomlaste asemel tullakse eestlaste juurde. Kõönvere sõnul on Eesti puitmajatootjad Inglismaa turul justkui teisel ringil. “Soomlased on oma turu Inglismaal käest ära andnud, sest nende müügihinnad on liiga kõrgeks läinud,” põhjendas ta. “Need, kes asjast aru saanud, tulevad palkmaja Ees-

ti firmalt tellima. Sama võib täheldada ka Prantsusmaal. Neil turgudel osatakse hinnata Eesti puitmajade kvaliteeti, mis ei jää mitte millegagi alla Skandinaavia toodetele,” kinnitas Palmatini müügijuht.

Saul nentis, et ehkki puitmaja müügihind ei sõltu riigist, vaid konkreetsest majaprojektist, on Norrasse ekspordida üldjuhul siiski kõige soodsam. “Mis siin salata – norraka maksujõud on teistest pea jagu üle,” möönis ta. “Norras tulevad marginaalid lihtsamalt. Ja eks seepärast Norrasse läheb ka kõige rohkem toodangut,” selgitas puitmajaliidu juhatuse esimees.

Väikese puitmajatootja OÜ Pärnu Log Homes tegevjuht Raiko Gustavson ütles, et kui mullu kosus ka nende firma käive ja ekspordimaht suurenes, siis tänava ta sarnast hüpset prognoosida ei julge ei oma firmale ega kogu puitmajaturule. “Eelmise nädala lõpus oli puitmajaliidu aastakoosolek ja mitmed ettevõtjad tõdesid, et kui näiteks Põhjamaades

Eestis liigub müük ehitusturu taktis

85

protsenti Eesti puitmajasektori kogukäibest moodustab eksport. Eestis toodetud puitmaju müüakse 40 riiki.

Ka Eestis on suurenenud nõudlus puitmajade järele ja võrreldes varasemate aastatega on meie tootjad koduturul aktiivsemalt tegutsemas, kinnitas Eesti Puitmajaliidu juhatuse liige Elari Kivisoo.

“Valdavalt liigub Eestis nõudlus puitmajade järele koos ehitusturu trendidega,” rääkis ta. “Küll aga on märgata, et võrreldes varasema ajaga on inimesed järjest teadlikumad ja oskavad hinnata kvaliteetset ning läbimõeldud toodet,” lisas Kivisoo.

Puitmajasektori kogukäibest umbes 85 protsenti moodustab

eksport. OÜ Nordic Houses juhi Argo Sauli sõnul on eksport ikkagi see, mis puitehitiste tootjaid toidab, ja seetõttu ettevõteted sinna ka oma ressursi suunavad. “Paljude Eesti puitmajatootjate jaoks ei ole koduturg sihtturuks,” tõdes ta.

“Samas on muidugi tore, kui ettevõttel kodus teatud tuntuus ja maine on. Ja muidugi on tootjate jaoks oluline, et nad saaksid teha seda tuhandete kilomeetrite kaugusel ja seal oma vitsad kätte saada,” tõi Saul välja koduturu olulisuse.

Estrus Steel

Erinevad metallitööd, mobiilne liivaprits ja värvimise teenus. Pikaajaline kogemus!

Kontakt:
+372 53 315 398

www.estrus-steel.com

TREV2 EBITUS
www.trev2ehitus.ee

- ehitustööde peatöövõtt
- tootmis- ja laohoonete ehitus
- äri- ja büroohoonete ehitus
- üldehitus- ja viimistlustööd
- sildade, viaduktide ja tunnelite ehitus
- betoonitööd

TREV-2 EBITUSE OÜ
Pärnu mnt 463, 10916, Tallinn
Tel 6776 591, 6776 592, Faks 6776 599
trev2ehitus@trev2.ee

MASINATE MÜÜK, RENT, TEENINDUS

www.masinateenus.ee

kapitaliprobleemi ei tohiks nagu olla – pangad on seal ju küllalt tugevad –, siis samas inimesed käituvad vägagi ettevaatlikult,” seletas ta. “Meie ei oska siin ette näha, kas inimesed otsustavad investeerida ja soetada endale suvekodu või mitte. Mõnel puitmajatootjal on võib-olla juba õnnestunud saada häid tellimusi, aga teised alles teevad suurt tööd selliste tellimuste nimel,” lisas Gustavson.

Panustab oma kaubamärki. Pärnu Log Homes on üks väheseid puitmajatootjaid Eestis, kes ei turusta toodangut edasimüüjate kaudu ja ekspordib vaid oma kaubamärgi all. “Me sisenesime omal ajal Norra turule lokaalsete partnerite kaudu, kuid alates 2008. aastast, mil registreerisime kaubamärgi Pärnu Log Homes, oleme üritanud just oma kaubamärki tuntuks teha,” lausub Gustavson. Firma müüb aastas Norrasse ja Rootsi kokku kümme-kond maja.

EESTI ettevõttejad osalesid tänavu märtsis Londonis toimunud keskkonna- ja energiasäästliku ehituse messil Eco-build.
FOTO: ERAKOJU

Ä Kommenteer Turgude elavnemine kosutas eksporti

ELARI KIVISOO
Eesti Puitmajaliidu juhatuse liige, Eesti Puitmajaklastrit juht

Ekspordi kasvu põhjuseks on ühelt poolt turgude elavnemine 2009. ja 2010. aastaga võrreldes. Teisalt on Eesti puitmajatootjad õppinud keerulistest aegadest ning hajutanud äriske, keskendudes rohkematele sihtturgudele.

Suurbritannia on Eesti puitmajatootjate sihtriigina olnud esirinnas juba mitmeid aastaid ning eksport sinna on olnud küllalt stabiilne – näiteks 2010.

aastal oli Suurbritannia ekspordi sihtriikide seas kolmandal kohal. Tervikuna on ekspordi kasv Suurbritanniasse olnud sarnane üldise ekspordi kasvuga, jäädes umbes 25 protsendi juurde võrreldes 2010. aastaga.

Ekspordi Suurbritanniasse mõjutas positiivselt ka eelmisel aastal Ecobuildi messil osalemine. Seda võib järeltada kas või sellestki, et majatootjad, kes eelmisel aastal messil väljas olid, olid enamikus kohal ka tänavu.

Reparo!
www.reparo.ee

**ÄRIPINDADE
EHITUS, REMONT,
SISEVIIMISTLUS**

LEPING

Merko sõlmis ligi 24 miljoni eurose lepingu

Eile sõlmisid ASi Merko Ehitus kontserni kuuluv ASi Merko Infra ja SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla ligi 24 miljoni eurose lepingu Põhja-Eesti Regionaalhaigla Mustamäe D- ja C-korpuse, kahetasandilise parkla ning B-korpuse liftide ehitustöödeks. Lepingu maksumus on ligikaudu 23,87 miljonit eurot, millele lisandub käibemaks. Tööde üleandmise tähtaeg on 2015. aasta mai. Merko Ehitus kontserni 2011. aasta müügitulu oli 219,3 mln eurot.

LEPING

Nordlin asub ehitama vanalinna kortermaja

Kinnisvaraarendajad Broadgate Capital ja Metro Capital Management sõlmisid Tallinna vanalinna Pikk 36 tuleva luksusliku korterelamu ehituslepingu Nordlin Ehitus OÜga. Endisest Eesti Raudtee peakorterist 45 korteriga luksusliku korterelamu väljaehitamise maksumuseks kujuneb üle 4 miljoni euro, ütles Metro Capital Managementi partner Arle Mölder.

STATISTIKA

Investeeringud jäävad 2009. aastale alla

Eesti ettevõtted tegid statistikaameti andmetel mullu põhivarainvesteeringuid 2,3 miljardi euro väärtuses. Tegemist on sama suure näitajaga kui näiteks 2008. aastal.

846 miljonit eurot läks kinnisvarainvesteeringuteks ehk hoonetearajatiste ehitamiseks või soetamiseks ning maa ostmiseks. 2009. aastal ehk kinnisvaraturu “kõige pimedamal ajal” tegid ettevõtted kinnisvarainvesteeringuid miljardi euro väärtuses.

UURING

Äriliidrid pooldavad Rail Balticut

KPMG uuringu järgi eelistab transporditaristu arendamisel 38% küsitletud ettevõtjatest raudteeprojekti Rail Baltic ja 36% Tallinna-Tartu maantee neljarealiseks ehitamist. 11% pidas heaks mõtteks Tallinna ja Helsingi vahele tunneli rajamist, Tallinna-Tartu kiirraudtee leidis 5% ning Saaremaa püsiühendus 1% vastajate poolehoidu. KPMG Baltics OÜ juhi Andris Jegersi sõnul pakkusid ettevõtjad Eesti peamiste maanteed muutmist kolmerealiseks, samuti peeti tähtsaks paremaid lennuühendusi, uue silla rajamist üle Narva jõe, kiirraudtee- ning -maanteeühendust Peterburiga.

LEMMIKUD

ehitusuudised.ee loetuimad uudised

Nordecon sõlmis Tartu ümbersõidu ehituse lepingu. Tööde maksumuseks on 14,7 miljonit eurot. Rajatakse 2050meetrit põhitte, 5900 m kõrvalteid, kaks viadukti, tolmuvaabakatte saab üle 10 km kruusateid.

Huvi katusel asuvate päikesepaneelide vastu on tõusnud. Katuse- ja fassaadimeistrite liidu asejuhi Erki Loigomi sõnul on päikesepaneelide kasvav populaarsus sundinud tootjaid võtma seda üheks lisateenuseks.

Aasta kinnisvarategu 2011 auhinna sai Citycon. “Peamine põhjus, miks Citycon laureaadiks osutus, oli raskel ajal tehtud Kristiine keskuse ostu suurtehing 105 miljoni euro eest,” ütles kinnisvarafirmade liidu juht Peep Sooman.

PARQUET.EE

Hansa Floor OÜ
telefon 5333 8778
info@parquet.ee

Kvaliteetsed puitpõrandad

Puidubörs igal kolmapäeval

reklaam

TEL 667 0068

kood	materjal	mõõdud (mm)	kogus (tm)	1 tm hind (€)	kontaktandmed
------	----------	-------------	------------	---------------	---------------

Ost

KASE-SAEMATERJAL	25 x 75-150	piiramatu	kokkuleppel	tel 503 7798, janno@meklar.ee
HAAVA ALUSMATERJALI MÄNNISAEMATERJAL	19 x 100 25 x 100 50 x 100	piiramatu	kokkuleppel	tel 50 90 826, 56 672 675, riina@nelia.ee

PAVE EDGE

revalkivi
systems

www.revalkivisystems.com

SAMI

AVANT
LAADURID

Erinevad mudelid
Üle 100 töövahendi

Lai valik laadureid
kohapeal!

www.sami.ee

AS SAMI; Tule 20, 76505 Saue; tel 670 9040, 528 2732; sami@sami.ee

ÄRIPÄEV 4. aprill 2012

toimetaja Vilja Kiisler, tel 667 0150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee

ÄRILAUSE

» **Andres Viisemann: Ettevõtte strateegiat mõjutab ühiskond, kus firma juhid elavad, ja inimesed, kellega nad iga päev suhtlevad.**

LHV pensionifondide fondijuht leiab, et nii ettevõttel kui ka kapitalil on vastupidi levinud arusaamase siiski rahvus.

ÜKS KÜSIMUS

Eilne Äripäev kirjutas, et Eesti Energia on palganud endale USAs lobistid, kes peavad senatis tegema Eesti Energiale kasulikku lobitööd. Mullu IV kvartalis maksti lobistidele 22 600 eurot. Kas Eestis oleks vaja lobistide registrit?

MEELIS KUBITS,
ASI Corpore juhataja

Justiitsministeerium on teemat põhjalikult analüüsinud ja minu arusaamist mööda toimetab sel suunal aktiivselt. USA mudel ei ole objektiivsetel põhjustel Eestis rakendatav, samas kui avaliku võimuga asjaajamise ja suhtlemise korrastamine on tervitav kõigi osapoolte poolt.

Lobistide register hakkab toimima vaid juhul, kui sinna end üles andvad isikud saavad väga selge konkurentsieelise kõigi teiste huvigruppide ees. Vastasel korral on registris olevad inimesed avalikkuse tähelepanu all ja sõljekausiks, aga tegelikud lobistid ajavad jahil või saunalaval asja ikka edasi. Ma ei arva, et selline register on Eestis meie ühiskonna väiksusest tulenevalt lähiaastatel teostatav.

TARMO KRIIS,
Eesti Toodajate Keskkliidu juhataja

Ma ei tea, kas see on mõistlik. Meid see otseselt ei puuduta. Me oleme küll lobiorganisatsioon, aga oleme institsionaalne.

Lobistide registrit on ilmselt vaja väiksematele ja kitsamaid majandushuve esindavatele organisatsioonidele, mis tegutsevad avalikkusele varjatult.

Registri koostamine oleks raske, sest iga inimene võib minna riigikogu liikme juurde lobitööd tegema, sest see pole ebaseaduslik. Ma arvan, et see on tühi töö.

Lobitöö summasid on keeruline kirja panna.

LUGEJA ARVAB

» **Massiline varakaotus tähendab seda, et majandus saab tarbijate ostujõu languse tõttu räige hoo- bi, enamik laenuvõtjaid ei suuda enam kohustusi teenindada ning enamik neist kaotab oma tagatisvara. Varsti on rikkad inimesed rikkad ainuüksi sellepärast, et neil pole laenukohustusi.**

Kommentaari artiklile "Faber: tulekul on massiline varakaotus"

LOE WWW.ARIPAEV.EE

Äripäev

Peatoimetaja: Meelis Mandel
Väljaandja: AS Äripäev
Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon: (372) 667 0195,
(372) 667 0222,
faks: (372) 667 0265,
(372) 667 0165
Trükk AS Kroonpress
Toimetus:
e-post: aripaev@aripaev.ee
tel: (372) 667 0111,
faks: (372) 667 0265
Korrespondent Tartus
Vainu Rozental,
vainu.rozentall@aripaev.ee
Reklaamiosakond:
e-post: reklaam@aripaev.ee
tel: (372) 667 0105,
faks: (372) 667 0200
Seminariid ja käsiraamatud:
tel: (372) 667 0207,
faks: (372) 667 0290

Raamatukubi ja infolehtede toimetus:
tel: (372) 667 0207,
faks: (372) 667 0290
Tellimine ja levi:
e-post: register@aripaev.ee
tel: (372) 667 0099,
faks: (372) 667 0300
Tellimine internetis:
www.aripaev.ee/tellimine
Äripäev veebis: www.aripaev.ee

Toimetus võtab endale õiguse kirju ja kaastöid vajaduse korral lühendada. Toimetus kaastöid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisaades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakajalised, majanduslikul, poliitilisel või religioosel teemal) on autoriõigusega kaitsitud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASI Äripäev kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eal.ee või tel (372) 646 3363.

KOLUMN

Tarbijast loojaks: sunnime üksteist ettevõtlikkusele

Kui praegu on euroala majanduse võtmesõnaks tööpuudus, siis viie aasta perspektiivis ootab Eestit nii mõneski valdkonnas ees tööjõupuudus. Vaatamata sellele on palgakasvu oodata vaid üksikutes edukates suurettevõtetes ning kindlas nišis tegutsejatel. Näiliselt vastuoluline perspektiiv on põhjendatav pikaajalise trendiga, mis on muutnud Euroopa kiiresti arenevate uute majandustega võrreldes järjest konkurentsivõimetumaks.

Euroopa on muutunud tarbimisühiskonnaks, kus töö on pigem ajaviide kui ellujäämiseks vajalik tegevus. Seni ekspordile toetunud Euroopas ületab import ekspordi hiljemalt 2016. aastal. Väidame, et raha on ebaväärikas ja ärimehed ahned, kuid teisest küljest tahame neilt kõik raha ära võtta, et seda siis ise toetuste ja muu sellisena ära tarbida. Kirume Hiinat, kes on autokraatliku, ent majanduslikult mõtlema riigina suutnud viimase 20 aastaga elujärge üle vaesuspiiri tõsta 440 miljonil inimesel. Põhilised aitajad on loomulikult olnud "näljased" eurooplased ja ameeriklased, kelle najal on hiinlased edu saavutanud.

Euroopa probleemid on klassikalised "targa ühiskonna" probleemid. Me eelistame karjääri ja sotsiaalselt aktiivset elu perele, järeltulijaid on vähevõitu, heaolu ootus on suur, keskmine vanus kasvab. Sellises keskkonnas ei saa riigi majanduspoliitika toetuda üksnes "vaeste ja väetite" toetamisele. Inimesi tuleb sundida ettevõtlikkusele. Eriti hea on, kui need ettevõtlikud inimesed ei võta raha ära (ainult) kaasmaalastelt, vaid toovad raha koju välismaalt. See on hinnatav just seetõttu, et võimaldab meil jõukust koguda ühiskonnana, mitte ainult väga piiratud kihile.

Tõstes õpetajate palku nõutud 20% võrra, tekitab näiteks politseinikel ja ministeeriumide ametnikel ootus – kui nende palk sama palju ei tõuse, tähendab see, et nende palk suhtes õpetajate omaga langeb. Sellisel juhul on oluline osata tõmmata piiri erasektori töökohtadega konkureerivate ning neile mitte konkurentsi pakkuvate avaliku sektori töötajate vahele. Õpetajad ja politseinikud üldjuhul ei konkureeri avaliku sektori töökohtadega, ent ministeeriumiametnikel on lihtne erasektorisse tööle minna.

Just selle viimase grupi palgasurvele vastu pannes saabki saavutada lausa kolm eesmärki: 1. Tõsta õpetajate palku nõutud 20% võrra, tekitab näiteks politseinikel ja ministeeriumide ametnikel ootus – kui nende palk sama palju ei tõuse, tähendab see, et nende palk suhtes õpetajate omaga langeb. Sellisel juhul on oluline osata tõmmata piiri erasektori töökohtadega konkureerivate ning neile mitte konkurentsi pakkuvate avaliku sektori töötajate vahele. Õpetajad ja politseinikud üldjuhul ei konkureeri avaliku sektori töökohtadega, ent ministeeriumiametnikel on lihtne erasektorisse tööle minna.

Just selle viimase grupi palgasurvele vastu pannes saabki saavutada lausa kolm eesmärki:

REPLIIK

Sotside kimbatus: kolm on siiski mõni

Ilmselt tuli hetkel populaarseimaks parteiks osutumine sotsidele endalegi pisut ootamatult, ehkki Sven Mikser pole teinud saladust soovist peaministritooli hõivata. Ent populaarsus – põhinegu see pealegi eelkõige peamiselt mittemidagitegemisel – kohustab: läbi mõtlemata avaldusi endale lubada ei saa.

Maksude suurendamine "mõne protsendi" võrra SKTst põhjustas suhtlusvõrgustikes tormi ja ja jõudis ka ajakirjanduse veergudele. Selle peale ei mõistnud Mikser muud kui

VILJA KIISLER
arvamustoimetaja

» **Kasv saavutati hoolimata laenukraanide kinnikeeramisest ja taastuenergia toetuste kärbetest.**

kosta, kui et tema pole maksude suurendamist 3 protsendi võrra SKTst sugugi kuulutanud. Ent mis see "mõni" siis on? Kui ta kolm ei ole, siis on ta neli, ja see annab arvutades veel hullemaid tulemusi.

Arvutamist ei maksa karta.

Tagantjärele võiks arvata, et Mikser pidas silmas mõneprotsendist maksutõusu, mitte mõneprotsendist tõusu SKTst, aga kuna intervjuu oli kooskõlastatud, ei tahtnud Mikser viga omaks võtta ja hakkas selle asemel häämama. Sotsid on kaht-

lemata ebamugavas olukorras: maksutõusust rääkimine on ebapopulaarne, aga maksutõusu nimetamine "maksumuudatuseks" ju asja ei paranda. Hundi asemel võsaviilemist rääkimine ei anna poliitikas loode-tud efekti, vaid hoopis suurendab hirme. "Majanduskasv ilma inimesi ohverdamata" võib sotside endi meelest küll kenasti kõlada, aga märksa usaldusväärsemana mõjuksid täpsed arvud ja arvutused. Arvutamist ei maksa karta: saavad asjad endale selgemaks ja avalikkusele ka. Seda oleks hädasti vaja.

esiteks, hoida ohjes inflatsiooni; teiseks, pakkuda lisakäsi tööjõupuuduses vaevlevatele ettevõtjatele, ning kolmandaks, timmida välja just nii õhukese või paksu riigi, nagu parasjagu vaja. Hästi planeeritu ja juhitud võib ta kaasa aidata ka neljandale eesmärgile, mida oleks hädasti vaja, ent mille väljaütlemine tekitab tarbetuid emotsioone. Ehk on aeg leida uus nimi haldusreformile?

Majandus ei peagi kogu aeg buumima, kuid Eesti häda on praegu tardumus. Ettevõtlikkust on vähe ning europrojektide kirjutajate põlvkonnas mõtteviis ei keskendu uute väärtuste loomisele, vaid Euroopas loodud väärtuste tarbimisele ja laialikloomisele. Projektiinimesed eelistavad ajutisele pingutusele püsivat tööd siis, kui selleks aega üle jääb või selleks on hädavajadus. Kui töövõtjad ei ole kvalifikatsiooni tõstmisest huvitatud, ei saa tegeleda kõrget lisaväärtust loovate tegevusaladega.

Löögem ideed särama. Tuhmunud särage Nokia suurimaks veaks peavad analüütikud seda, et 2000. aastate alguses ei viinud Nokia peakontorit Soomest sinna, kus asuvad sektori tuliskooned, näiteks USAsse. Naljaga pooleks, aga Facebookis on tööl vaid 3200 töötajat – meie koduses Selveri ketis on rohkem. Klassikaline ettevõtlus on oluline infrastruktuuri osa, kuid peame olema avatud võimalustele, mis toovad töökohtade kõrval raha, väärtust ja laiapõhjalisemat rikkust.

Puutetundliku ekraani loomise au kuulub Nokiale, kes ei suutnud seda ideed ära kasutada ning andis 2007. aasta jaanuaris kõik trumbid Apple'ile. Praegu hinge vaaku Kodak leiutas digitaalse kaamera, kuid suutmatus sellest tootest äri üles leida on Kodaki tänaseks sisuliselt tapnud. Idee kõrval on märkimisväärse tähtsusega suutlikkus seda ideed ellu viia, elus hoida ja arendada – käia muutustega kaasas, olla nendest pigem ees, kui samm tagapool. Kui Eesti tahab üldist heaolu suurendada, on vaja muutuda tarbimisühiskonnast loojaühiskonnaks. Tegeleda projektide kirjutamise asemel ettevõtlusega. Viia ellu ideed nii, et nad särama loovad. Olla palju töökamad, kui me buumiaastatel tavatsesime olla. Tuua eksportides välismaalt rohkem raha koju. Siis võib juhtuda, et tõusevad ka palgad. Ning seegi on majandusele ainult hea – iga väljastpoolt tulnud euro, mis taas ringlusesse läheb, loob mitme euro võrra ühiskondliku rikkust juurde.

FABER: TULEKUL ON MASSILINE VARAKAOTUS. Gloom Boom & Doom raporti autori Marc Faberi sõnul põhjustab valitsuste rahatrükkimine inflatsiooni, mis laastab investorite portfelleid.

SPORTLANDI OMANIKUD AJAVAD VANGLAGA ÄRI. Viru vangla ostab allapoole riigihanke piiri maksvate partiide kaupa T-särke Sportlandi omanike Anti Kalle ja

Are Altraja firmalt AS Fifaa. Fifaa on võlgu pisut üle 10 000 euro riigimakse.

VIISEMANN: ETTEVÕTETEL JA KAPITALIL ON SIISKI RAHVUS. Levinud on arvamus, et globaalselt ei määra sünnikoht ja rahvus enam kuigi palju selles, mida sa teed tulevikus. LHV pensionifondide fondijuht Andres Viisemann kirjutab, et ettevõtetel ja kapitalil on siiski rahvus.

KOMMENTAAR

Ligi pooled Eesti töötajad vaevlevad stressi küüsis

Eesti on tööstressi tajumiselt Euroopas esirinnas koos teiste uute liikmesriikidega. Peamiseks põhjuseks on asjaolu, et oleme üles kasvanud ühiskonnas, kus töölkäimine oli tähtsam kui töötegmine, pikka aega töötati ühes ja samas kohas ning individuaalne algatusvõime ei olnud teretulnud.

Aastakümnetega on olukord ja hoiakud muutunud. Töötajatelt nõutakse rohkem, enam pööratakse tähelepanu enesetäiendamisele ning juhtimisstiil ja tööpoliitika lähtub sageli lühiajalistest eesmärkidest. Tänapäevase töötervishoiu üks suuremaid väljakutseid ongi tööstress, vägivald, kehvemad töötulemused, sagedasem töölt puudumine, õnnetuste sagene mine jne.

Eestlane usub stressi suurenemist. Euroopa Elu- ja Töötavimuste Parandamise Fondi andmetel on tööga seotud stress peamisi töötajate nimetatud haiguse põhjusi, mis mõjutab rohkem kui 40 miljonit inimest üle Euroopa. Tööstressiga seotud terviseriskid on Euroopa Liidus tööga seotud ter- viseprobleemidest luu- ja lihas-

KRISTEL PLANGI
tööinspektsiooni arenduse peaspetsialist

Juhtimisstiil ja tööpoliitika lähtub sageli lühiajalistest eesmärkidest.

konnahaiguste järel teisel kohal. Tööinspektsiooni kahe aasta tagusest uuringust selgus, et stressis on üle 40% Eesti töötajatest. Sarnaseid tulemusi näitavad ka Euroopa ettevõtete uusi ja tekkivaid riske hõlmav küsitlus (ESENTER) ning mitmed teised uuringud. Märtsi lõpu- nädalal ilmunud Euroopa töötervishoiu ja tööohutuse agen- tuuri üleeuroopalisest rahva- küsitlusest tööohutuse ja töö- tervishoiu kohta ilmnes, et 71% eestlastest usub stressis inimes- te arvu suurenemist järgneva viie aasta jooksul. Töenäoliselt on need tulemused seotud riigi

majandusolukorraga, sest enim muretsuvad tööstressi taseme pärast kreeklased (83%) ning vähim norralased (16%).

Töötaja kui vahend. Eestis on peamiseks stressiallikateks tööalased suhted, töötempo ja -koormus ning töö ja kodu ta- sakaal. Enesetunnet mõjutavad toetuse ja tunnustuse vähesus organisatsioonis nii ülemuste kui ka kaastöötajate poolt ning napp oskus teha koostööd, su- helda ja konflikte lahendada. Teiseks ebaühtlaselt jaotuv töö- koormus, kõrged nõudmised, lühikesed tähtajad, suurenev töö hulk jne. Eestis keskendu- takse kiirele kasumi teenimi- sele, tähelepanu pööratakse pi- gem ebaõnnestumistele ning edusammud jäävad tähelepa- nuta. Töötajaid kasutatakse pi- gem vahendina edu saavutamise- sel, mitte niivõrd koostööpart- neritena. Tööd võetakse tihti koju kaasa.

Aina konkurentsitihedamas maailmas tuleb leida lahendu- si, mis lubavad meil tagada eu- roopaliku elukvaliteedi. Suh- tumine ja hoiakud muutuvad aeglaselt, selle kiirendamine on meie kõigi kätes.

KOMMENTAAR

Kaasamisest on kasu, kui see korralikult läbi mõelda

Avalikku sektorit on kritiseeritud kabinetivaikuses tehtud otsuste pärast, mille tegemise ei ole kaasatud neid, keda otsus puudutab. Kaasamisest loobumise põhjustena tuuakse välja, et see on aja- ja ressur- sikulukas ning ei anna sageli soovitud tulemusi.

Lisaks viidatakse, et muutu- sed, mille väljatöötamise või elluviimise kaasatakse palju inimesi, kipuvad takerduma või ei jõua üldse rakendamiseni. Nii lähevadki organisatsioonid, mis näevad laiapõhjalises kaa- samises muutuse läbikukkumi- se süüdlast, järgmine kord teist teed. Selle asemel, et võimalda- da huvigruppidel muutuse ka- vandamises kaasa rääkida, sun- nitakse see valdkonnale üle- valt peale.

Muudatust plaanides tasub vastata paarile lihtsale küsi- musele. 1. Mida me tahame te- ha ja miks? 2. Mida, keda muu- tus mõjutab ja kuidas? 3. Milli- sed on muutust soosivad ja ta- kistavad asjaolud? 4. Millised

MOONIKA OLJU
PwC avaliku sektori valdkonna konsultant

Kaasatul tekib muu- tuse suhtes omani- kutunne ning ta peab olema võimeline seda ka teistes tekitama.

on muutuse elluviimise kulud ja tulud? Nendele küsimuste- le vastates tekib selge arusaam muutuse eesmärkidest ning vii- sidad, kuidas see efektiivselt ja kvaliteetselt ellu viia.

Näiteks kui on vaja väikest muudatust või suurt muuda- tust võimalikult kiiresti, ei ole mõtet korraldada laiapõhjali- si koosolekuid, mille tulemu- sed ei jõua kaugemale protokol- linud sekretäri arvutist. Taolis-

tel juhtudel peaks arvestama, et rakendusplaanis võib sisuli- sel kaasamisel olla väiksem roll kui tavapärasel laiapõhjalisel kommunikatsioonil.

Leia "nakatajad". Suuremate muutuste puhul, mille elluvi- misega ei ole kiire ja kus on ka tegelikult vaja töötajate sisen- dit, tehakse peamiselt see viga, et kaasamisplaan ei mõelda korralikult läbi. Sageli kesken- dutakse ainult teadmistele, mi- da kaasatu endaga toob, kuid unustatakse, et kaasatu, kellel tekib tõenäoliselt muutuse suh- tes omanikutunne, peab olema võimeline seda ka teistes teki- tama. Seega peab iga muutust planeerides analüüsima vald- konna liikmeid, nende teadmi- si, vastuvõtlikkust muutuste- le ja mõju, et välja selekteerida need, kes kaasamise tulemusel teisi "nakataksid". Muidu võib juhtuda, et inimene, kes oleks kõige parem muutuse agent ja sisuline spetsialist, ei kattugi. Lähimõeldud kaasamisplaanis on aga koht mõlemal.

4. aprill 2012 ÄRIPÄEV
toimetaja Vilja Kiisler, tel 667 0150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee

Äriteenused

TEL 667 0105, reklaam@aripaev.ee

reklaam

SBS Tölketeenused
Tölked – usaldusväärne partner!
tel 53 489 680 | info@sbs.ee
www.sbs.ee

PUHKA EESTIMAAL
www.maaturism.ee

Äri teenuste rubriigi standardreklaam
42x57 mm hinnaga 30€
Reklaami tellimine:
reklaam@aripaev.ee
Tel 667 0105 • faks 667 0200

BEST CLEAN
PUHASTUSTEENISTUS

- AKENDE pesemine
- VAIPADE pesemine
- PÕRANDA pesemine
- NIITMINE
- LAMMUTUSTÖÖD
- HOOLDUSKORISTUS

Tel 552 0870, 656 5311
puhastus@bestclean.ee
www.bestclean.ee

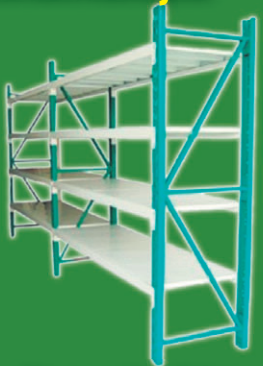
DREWS AUTO

REHVID ja VELJED
ALATI SOODSAD HINNAD!

Suur-Sõjamäe 8b, Tallinn
drewsauto@hotmail.ee
tel 610 1033, 553 5133

www.drewsauto.ee

MÜÜGIL KASUTATUD kontorimööbel, kodumasinad, metallriiulid jne.

Tähetorni 21-i, Tallinn
Tel 55 26 608
www.Apuneks.ee

Palju õnne!

Vahur Kersna
4. aprill (sünd 1962), Eesti Rahvusringhäälingu elusaadete toimetuse toimetaja
Eesti Ajalehtede Liit õnnitleb

24. aprillil ilmub Äripäeva vahel

A3 erileht

FIRMAPIDU

Reklaamide broneerimine ja materjalide esitamine
17. aprillini
Valmisreklaamide esitamine **19. aprillini**

Reklaami projektijuht: **Kadri Rand**
E-post Kadri.Rand@aripaev.ee Tel 667 0369

Äripäev

ÄRIPÄEVA KOOLITUS

12. aprillil

KÕNELEMINE – SEE ON IMELIHTNE!

Kuidas muuta oma kõne veenvaks ja meeldejäävaks?

Koolitus annab:

oskuse oma mõtteid selgelt ja arusaadavalt esitada; juhiseid suurema esinemisjulguse ja -valmiduse saavutamiseks; arusaama kõne psühholoogiast ja tehnikast; näpunäiteid, mille abil vältida esinemisvigu ja ületada kõnetakistusi; rea kasulikke harjutusi oma kõneoskuste treenimiseks

Täpsemat kava vaata aadressil www.koolitus.aripaev.ee
Koolituse hind on **279 eurot** (+ km).
Info ja registreerimine telefonil **667 0100**, e-posti aadressil koolituskeskus@aripaev.ee või koduleheküljel www.koolitus.aripaev.ee

Koolitaja on näitleja, õppejõud ja Invicta treener
MARTIN VEINMANN

ÄRIPÄEV 4. aprill 2012

toimetaja Fredy-Edwin Esse, tel 667 0171, e-post fredy-edwin.esse@aripaev.ee

TÕUSJA

Norra erafirma üle võtnud naftafirma aktsia sai ostuga hoo-gu juurde.

Cairn Energy

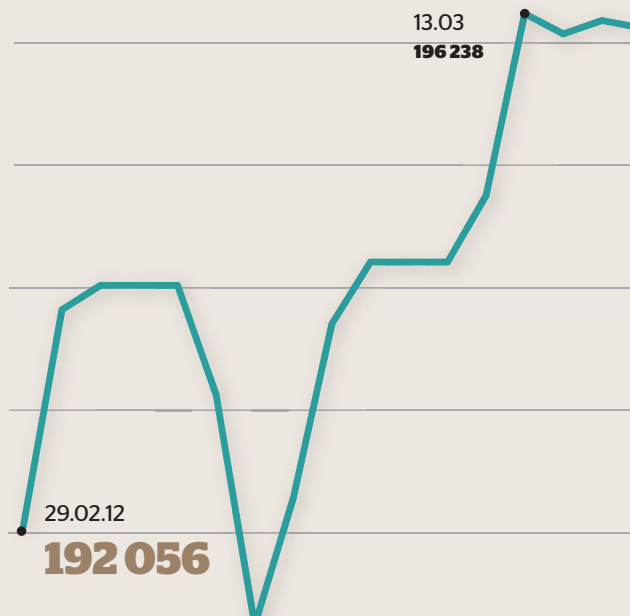
335,00 GBp +4,56% ▲

LANGEJA

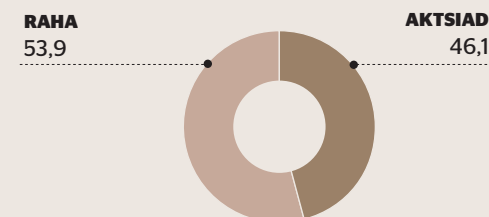
Piisab Nomura aktsiasoovituse langetamisest, et aktsia kukkuma panna.

Akzo Nobel

43,18 EUR -2,44% ▼

Portfell Toomase portfellaktsiaportfell
seisuga 31.03.2012
eurodes**Portfelli jagunemine**

protsentides

Investor Toomas on Äripäeva väljamõeldud tegelane, kelle käsutusse anti 2002. aasta alguses investeerimiseks miljon krooni reaalselt raha.

Apple on portfelli suurim aktsiapositsioon

aktsia	kogus	soetus €	viimane hind	valuuta
APPLE	30	398,3031174	599,55	USD
Royal Vopak	300	20,765	43,195	EUR
Burberry	700	15,6117726	14,97	GBP
Microsoft	510	15,7044	32,255	USD
ABB	700	12,45484	135,8	SEK
Southern Copper	404	14,06363263	31,71	USD
KGHM Polska	200	39,5339	143,1	PLN
Cramo	500	8,180981	10,72	EUR
Apache	67	43,1919	100,44	USD

ALLIKAS: ÄRIPÄEV

INVESTOR TOOMAS

Leivanumber ei vahetunud.

Apple'i aktsia jätkas tõusu

Ä ROMET KREEK
romet.kreek@aripaev.ee

Apple'i aktsia tõus oli üks põhjus, miks investor Toomase portfell jäi plussi. Portfelli jagus nii tõusjaid kui ka langejaid. Märtsis ostis Toomas Apple'i aktsiat juurde ning nüüd on selle aktsia ostudega ühel pool.

Märts ei olnud hea kuu. Portfell kasvas kuuga vaid 0,43 protsendi võrra. Siiski piisas sellest, et lüüa pensioniindekseid, välja arvatud nullaktsiariskiga konservatiivsete fondide indeksit. Kuid ega see üksühest võrdlust ei kannata – fondijuhid ju juhivad esmajoones riske, Toomas seevastu juhib investeringuid. Toomasel ei ole nii ahistavaid piiranguid. Apple'i aktsia osakaal on tõusnud nii täiendava ostu kui ka akt-

Apple'i aktsia tõusis kuuga 10,5 protsenti.

sia hinnatõusu tõttu seitsmele protsendile. Fondides oleks ilmselt rebalansseerimiseks juba ammu aktsiat vähemaks müüdud. Toomas seevastu tahab saada osa tõusupotentsiaalset ning ei näe vajadust aktsiat müüa, välja arvatud juhul, kui trend muutub.

Muide, mitu investorit sai Hansapanga aktsiaga rikkaks fondidesse investeerimise kaudu? Eraisikust investorid said nautida aktsia tõusu ja see aktsia on üks põhjus, miks Eestis tekkis hulgaliselt miljonäre. Fondid oleksid nii regulatoorsete piirangute kui ka majasiseste veelgi karmimate reeglite tõttu müümas fondis tõusva aktsia positsiooni väiksemaks.

Fondid juhivad riski. Fondid pakuvad see-eest riskihaldust, mistõttu ühe ebaõnnestunud investeeringu korral ei kaota fond olulist osa portfelli väärtusest, kuid tururiskist ei ole pääsu. Kui turg langeb (kuna siis langeb fondiosak), langeb tururiskist tingituna portfelli väärtus. Fond ja port-

fell ei ole midagi muud kui investeringute kogum.

Apple'i hinnasiht 1001 dollarit? Suurimat tõusu portfellis olevatest aktsiatest näitas Apple, mis tõusis kuuga 10,5 protsenti. Aktsia on teinud pöörase tõusu, kuid ka analüütikud on piisavalt pöörased – üks määras aastases perspektiivis aktsia hinnasihiks 1001 dollarit. Aktsiat soovitas osta 51 analüütikut, kuus hoida ja vaid üks müüa. Aktsia ei ole portfellis sugugi kalleim isend – hinna-kasumi suhtarvult jääb see 17,6se näiduga kaugele maha Briti luksuskapade tootja Burberry aktsiast (P/E 26,9) ning on lähedane Cramole (P/E 17,3). Suhtarvult odavam on Poola vasekaevandaja KGHM.

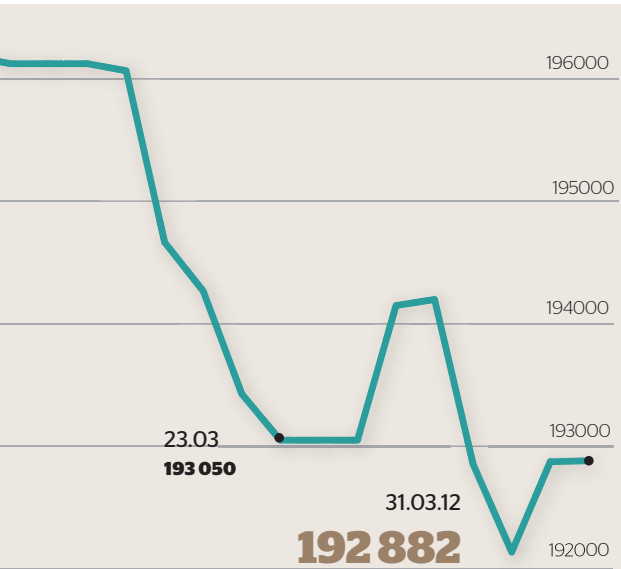
Märtsikuise aktsiahinna tõusu poolest oli paremuselt teine aktsia Burberry (tõus 6 protsenti). See on ka hinna-raamatupidamisväärtuse suhte alusel portfelli kalleim aktsia (P/B 8,6).

Tõusult kolmas oli üsna vaikne aktsia Royal

0,43
protsenti kasvas Toomase portfell märtsikuu jooksul.

34

protsenti kasvas Chysleri märtsikuine müük võrreldes aasta varasemaga. Kokku müüs firma 163 381 autot, millest Fiat 500 moodustas rekordilised 3712.

Aktsiate liikumine märtsis

muutus protsentides	
TÓUSJAD	
Apple	10,53
Burberry	6,02
Royal Vopak	3,09
Microsoft	1,62
ABB	0

LANGEJAD

Southern Copper	-1,40
KGHM	-2,85
Apache	-6,94
Cramo	-11,55

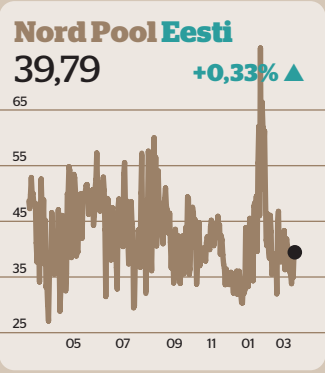
ccy kurss	hind €	väärtus €	%	kasum €	tõus %
1,3356	448,9	13 466,98	7,00%	1517,89	12,7%
1	43,2	12 958,50	6,70%	6 729,00	108,0%
0,8339	17,95	12 566,25	6,50%	1 638,43	15,0%
1,3356	24,15	12 316,60	6,40%	4 307,36	53,8%
8,8455	15,35	10 746,71	5,60%	2 028,32	23,3%
1,3356	23,74	9 591,82	5,00%	3 910,12	68,8%
4,1522	34,46	6 892,73	3,60%	-1 014,05	-12,8%
1	10,72	5 360,00	2,80%	1 269,51	31,0%
1,3356	75,2	5 038,54	2,60%	2 144,69	74,1%

Vopak (tõus 3,1 protsenti). Analüütikutele see aktsia väga ei meeldi – soovitus on 3,4 skaalal 1-5, kus viis on tugev ostusoovitus ja 1 tugev müügi-soovitus. Sellest veel vähem meeldib analüütikutele Poola vasekaevandaja aktsia (soovitus 3,333). Suurim langeja oli Cramo aktsia, mis kukkus kuuga 11,6 protsenti. See aktsia on portfellis ainus, mis on väärt raamatupidamisväärtusest vähem.

Tahaks midagi Baltimaadest. Järgmiseks vaatab Toomas Balti riike, et leida siit üks või paar huvitavat investeerimisobjekti. Samal ajal vaatame ka kaugemaid investeringuid. Üle 20 investeeringu ei taha Toomas portfelli hajutada, tosinkond oleks küllalt – rohkemal on keeruline silma peal hoida. Alla viie aktsia oleks kah vähevoitu portfelli jätta (lisaks rahale ja hoiustele). Kui ei viitsiks aktsiaid valida, ajaks asja ära globaalne arenevate turgude ETF, arenenud turgude ETF ja raha osakaal portfellis.

ELEKTER

Elektri hind on aktsiaturgudest oluliselt volatiilsem.

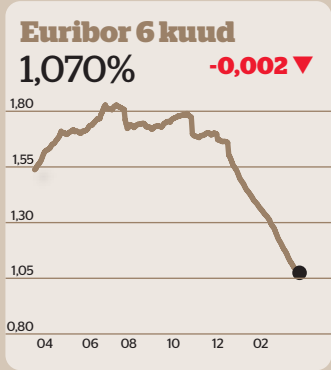
VALUUTA

S&P kärpis eurotsooni riikide reitingut, mis langetab ka eurot.

INTRESS

Euroopa Keskpanga baasintressimäärade langetamine surub Euribori alla.

17

RAHA

reklaam

Kommertsbankade intressitooted

pank	jooksev hoius %		tähtajaline hoius %									
	keskmiselt kuu jäägiit (10)	kuu püsijäägiit	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	3 aastat	min summa	
Sampo Pank****	0,01	0,01**	0,20	0,45	0,65	1,00	1,00	1,00	Kontakteeruge pangaga		65/300(4)	
Swedbank***	0,10 (7)	-	-	-	0,51	0,81	1,01	1,31	1,41	1,41	190	
Swedbank			0,15	0,35	0,55	0,85	1,05	1,35	1,45	1,45	6000	
Tallinna Äripank		0,05	0,95	1,15	1,30	1,55	1,60	1,90	2,00	-	200	
Tallinna Äripank (3)		0,05	1,15	1,35	1,50	1,80	1,90	2,20	2,30	-	200	
Nordea Pank	0,10		0,35	0,55	0,75	1,05	1,20	1,40	-	-	320	
Citadele Pank	-	-	1,00	-	1,30	1,50	1,70	2,10	2,30	2,40	100	
Marfin Pank Eesti	0,10	0,20	1,50	1,75	1,95	2,20	2,35	2,60	2,70	2,75	350	
DNB	0,25 (7)	-	1,15	-	1,60	1,80	1,90	2,00	2,05	2,10	300	
UniCredit Bank	0,10 (9)	-	1,00	1,05	1,10	1,30	1,50	1,80	-	-	300/3000 (9)	
SEB	0,10	0,15	0,05	0,25	0,45	0,75	0,95	1,20	1,35	1,70	100***	
LHV Pank	0,20 (10)		1,30	1,50	1,70	2,00	2,20	2,30	2,30	2,30	500	
Krediidipank	-	0,10	0,85	1,00	1,15	1,50	1,70	2,00	2,20	2,50	100/200(4)	
BIGBANK		-	0,50	0,55	0,60	1,20	1,20	2,00	3,20	3,90	300-1500	
BIGBANK	-	-	-	-	-	1,20	1,20	2,00	3,20	3,90	1500-30 000	
BIGBANK	-	-	-	-	-	1,30	1,30	2,10	3,30	4,00	üle 30 000	

pank	tähtajaline hoius %, USD						
	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa
Sampo Pank	0,20	0,30	0,45	0,70	0,85	1,00	
Swedbank	-	-	0,15	0,35	0,55	0,80	250
Swedbank	0,10	0,15	0,20	0,40	0,60	0,80	8400
Tallinna Äripank	0,20	0,25	0,40	0,65	0,80	1,00	200
Citadele Pank	0,50	-	0,80	1,00	1,20	1,40	100
Marfin Pank Eesti	0,60	0,70	0,80	1,10	1,20	1,30	500
DNB	0,25	-	0,35	0,60	0,90	1,25	300
UniCredit Bank	0,25	0,30	0,35	0,50	0,70	1,00	300/3000(9)
SEB	0,05	0,05	0,10	0,35	0,55	0,70	200
LHV Pank	0,70	0,80	1,00	1,20	1,40	1,50	700
Krediidipank	0,15	0,20	0,30	0,55	0,70	0,90	100/200 (4)

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad * maks 1999 eurot ** juriidiline isik ***avades tähtajalise hoiuse internetipangas, on intressimäär kuni 0,10% kõrgem (3) personaalpang, klientidele (4) kontoris (6) internetipanga tähtajalistele hoiustele (7) päevalõpu kontojärgilt; (9) juriidilisele isikule/ eraisikule (10) LHV Pangal minimaalselt jäägiit **** 2- ja 3aastaste hoiuste intressimäärade tutvumiseks kontakteeruge pangaga

Ava uus investeerimishoius

- Pane vaba raha hoiule, panustades loodusvarade väärtuse kasvule.
- Hoiusumma 100% garanteeritud.

Pakkumine kehtib kuni 23.04.2012.

Teenuse pakkuja on Swedbank AS.

Tutvu teenuse tingimustega www.swedbank.ee ja vajaduse korral konsulteeeri spetsialistiga telefonil 613 1606.

VALUUTA

Euroopa Keskpank

EUR/SEK ▼

8,8052

EUR/RUB ▼

39,2200

Austraalia dollar	AUD	1,2848	Rumeenia leu	RON	4,3775
Bulgaaria leev	BGN	1,9558	Rootsi kroon	SEK	8,7938
Hiina jüaan	CNY	8,3781	Singapuri dollar	SGD	1,6674
Hongkongi dollar	HKD	10,3386	Suurbritannia nael	GBP	0,8326
India ruupia	INR	67,5140	Šveitsi frank	CHF	1,2035
Jaapani jeen	JPY	109,3000	Taani kroon	DKK	7,4404
Kanada dollar	CAD	1,3206	Tai baat	THB	41,0370
Korea won	KRW	1496,7700	Tšehhi kroon	CZK	24,6210
Leedu lilt	LTL	3,4528	Türgi liir	TRY	2,3677
Läti lattu	LVL	0,7007	Ungari forint	HUF	293,8000
Norra kroon	NOK	7,5600	USA dollar	USD	1,3315
Poola zlott	PLN	4,1357	Venemaa rubla	RUB	39,0237

BÖRSIKAUBAD

Kütused 03.04

Nafta IPE, bbl	125,68
Nafta NYMEX, bbl	104,95
Mootoribensiin, t	1196,00
Diislikütus, t	1059,75
Kerge kütteõli, t	1027,25
Masuut (1% väävel), t	758,00
Maagaas Henry Hub, btu, USD	2,152

Põllumajandus 03.04

nael = 453,59 g	
Kohv NYBOT, USc/nael	185,05
Valge suhkur NYSE LIFFE, USD/t	637,10
Kakao NYBOT, USD/t	2169,00
Nisu NYSE LIFFE, USD/t	172,00
Rapsiseemned NYSE LIFFE Pariis	495,25

Allikas: Bloomberg, kella 17 seisuga

Värvilised metallid 03.04

USD/t	
Alumiinium LME	2121,5
Vask LME	8466
Plii LME	2010
Nikkel LME	17910
Tina LME	22810
Tsink LME	1980

Väärismetallid 03.04

USD/unts, unts = 31,1035 g	
Kuld COMEX	1677,90
Plaatina NYMEX	1659,50
Palladium NYMEX	659,50
Hõbe COMEX	32,87

BÖRS

Tallinn

03.04

aktsia	sulgemis-hind, EUR	muutus eelm, %	käive, EUR	P/E	ROE	P/B	divid. tootlus
Arco Vara	2,240	-0,88	4 385	-	-15,4%	0,45	0,0%
Baltika	0,414	3,50	2 563	-	-51,6%	1,34	0,0%
Ekspress Grupp	1,061	-0,28	2 949	15,9	5,1%	0,82	0,0%
Harju Elekter	2,591	0,00	0	17,5	6,5%	1,14	2,3%
Järvevana	0,399	-2,68	465	-	-0,1%	0,48	0,0%
Merko Ehitus	6,000	-2,44	810	-	-11,2%	0,92	1,7%
Nordecon	1,142	-1,30	17 251	-	-19,6%	1,25	0,0%
Olympic EG	1,280	0,00	6 676	13,9	19,0%	2,64	0,0%
Premia Foods	0,670	2,13	15 863	-	-1,2%	0,62	1,5%
Silvano FG	3,311	1,56	49 138	4,3	76,0%	3,28	1,5%
Tallink Grupp	0,637	1,92	140 112	11,3	5,4%	0,61	0,0%
Tin Kaubamaja	5,885	0,94	18 601	10,3	17,9%	1,84	4,8%
Tallinna Vesi	7,550	1,48	103 849	7,0	30,3%	2,12	10,6%
Trigon PD	0,285	0,00	0	-	-44,5%	0,33	0,0%
Viisnurk	1,578	0,51	1 490	2,8	32,3%	0,90	3,2%

P/E arvutatud viimase nelja kvartali vahearuande (kui on olemas, siis rahvusvahelise raamatupidamisstandardi (IAS) kohase) konsolideeritud puhaskasumi põhjal

Vilnius

03.04

aktsia	sulgemis-hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
City Service	1,809	-0,55	6,7	1,2	4,0
Grigškes	0,579	0,00	6,5	1,3	1,0
Invalda	2,430	4,74	-	1,1	-
Linas Agro	0,481	0,21	13,5	1,0	-
Snaige	0,530	0,00	-	2,1	-
TEO LT (Telekomas)	0,642	0,16	11,1	1,7	8,1

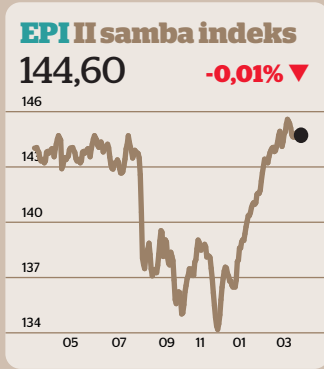
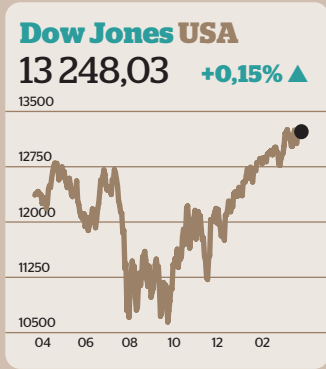
Helsingi

03.04

aktsia	hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Elisa Comm.	17,89	-0,22	13,8	3,3	2,2
Finnair	2,29	0,00	-	0,4	-
Fortum	17,93	-1,43	9,0	1,7	#N/A N/A
Neste Oil	9,41	-0,32	15,2	1,0	7,4
Nokia	4,10	0,79	-	1,3	9,8
PKC Group	17,66	0,51	14,9	2,3	#N/A N/A
Stockmann	16,15	0,37	37,5	1,3	3,1
Stora Enso	5,68	0,80	13,2	0,8	4,4
UPM Kymmene	9,54	-0,47	10,9	0,7	12,1
YIT	16,09	-0,62	16,2	2,2	4,4

bestsales.ee

18 INVESTOR investeerimisfondid

ÄRIPÄEV 4. aprill 2012

toimetaja Raivo Sormunen, tel 667 0173, e-post turud@aripaev.ee
reklaamiosakond, tel 667 0105, e-post reklaam@aripaev.ee

ÄRIPÄEVA KOOLITUS

Koolitaja on
**INDREK
MARIPUU**

17. aprillil

IDEEST ELLUVIIMISENI

Ideede elluviimise tehnikad

Koolitus annab:

- mõned lihtsad nipid ajur nnaku juhtimiseks ja meetodikad ideede genereerimiseks;
- töövahendid, et k saada oma äri kohta mis-oleks-kui k simusi;
- oskuse panna oma meeskond leidma senisest erinevaid ideid probleemide lahendamiseks;
- oskuse võrrelda ja anal saada erinevaid lahendusi ja valida parimad välja;
- oskuse teostada ideede esmane anal s;
- teadmised elluviimiseks vajalikest sammudest ning eelduste loomiseks parimate lahenduste realiseerimisel.

Täpsemat kava vaata aadressil www.koolitus.aripaev.ee
Koolituse hind on 259 eurot (+ km). Registreerimine aadressil koolituskeskus@aripaev.ee või telefonil 667 0100.

Äripäev

11. aprillil Radisson Blu Hotel Olümpias

ÄRIPÄEVA SEMINAR

Seotud isikud: Kajastamine. Maksud. Tehingud.

10.00 – 10.45

Seotud osapoolte kajastamine aastaaruandes.

Ernst & Young Baltics AS juhtivkonsultant **MADIS LÄMMERGAS**

10.45 – 14.45

Siirdehinna dokumentatsioon, kui riskijuhtimise vahend ja maksuplaneerimise võimalus. Näiteid praktikast seoses siirdehindade maksukontrolliga.

Ernst & Young Baltics AS partner **RANNO TINGAS**

- Siirdehindadega seotud riskid Eestis ja välismaal
- Võimalused maksuplaneerimisel seoses siirdehindadega
- Näiteid siirdehindadega seotud kohtupraktikast ja maksurevisjonidest

Siirdehinna dokumentatsiooni koostamine.

Ernst & Young Baltics AS juhtivkonsultant **KERSTI KULL**

- Kellel on dokumentatsiooni koostamise kohustus?
- Soovitused dokumentatsiooni koostamisel.
- Milliseid teemasid tuleb dokumentatsioonis käsitleda?
- Kuidas põhjendada turuväärtuses hinda?

14.15 – 15.30

Praktilised probleemid seotud isikutega tehingute vormistamisel (lepingud ja majandusaasta aruanne, praktilisi näiteid).

- Advokaadibüroo Tark Grunte Sutkiene AS maksuspetsialist **AIDI KALLAVUS**
- Juhtimisteenused ja teenuslepingud juhtidega
- Kulude jagamise kokkulepped
- Laenulepingud; vara soetamise ja võõrandamise lepingud

Äripäev

Radisson BLU
HOTEL OLÜMPIA, TALLINN

Seminari **soodushind** kuni 04.04.2012 registreerudes **159 eurot** (km-ga 190,80 eurot), hiljem registreerujatele 199 eurot (km-ga 238,80 eurot). Mitme inimese korraga registreerimisel ühest maksajaettevõttest kehtib hindadele 5% soodustus. Lisainfo ja registreerimine telefonil **667 0106** või **www.seminar.aripaev.ee**

FONDID

reklaam

Avaron Asset Management

03.04

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Avaron Areneva Euroopa Fond A, EUR	3,09	3,20	3,14	-	14,77	-12,22	56,84	-	22 380 092
Avaroni Privaatportfell B, EUR	12,47	12,47	12,47	-	5,90	-0,18	23,65	-	3 713 595

Compensa Life

29.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Kasvuportfell, EUR	-	-	1,15	-	5,70	-10,10	22,40	-1,20	4 408 276
Võlakirjaportfell, EUR	-	-	11,29	-	2,10	1,90	-	-	366 849

Kasvuportfelli mahu info on antud seisuga 29.02.2012. Võlakirjaportfelli mahu info on antud seisuga 29.02.2012.

Danske Capital AS

03.04

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Sampo Pension 25, EUR	0,90	0,91	0,91	1,03	3,18	-0,64	4,35	1,62	9 625 782
Sampo Pension 50, EUR	1,04	1,05	1,05	1,40	4,01	-1,31	5,73	1,50	129 539 717
Sampo Pension Intress, EUR	0,82	0,83	0,83	0,75	1,95	1,11	3,25	2,84	2 772 434
Vabatahtlik Pensionifond Sampo Pension 100 Pluss, EUR	1,29	1,32	1,30	9,25	6,06	-3,57	10,13	2,49	2 685 243
Vabatahtlik Pensionifond Sampo Pension Intress Pluss, EUR	0,72	0,73	0,72	3,22	2,88	0,76	3,65	0,00	119 999

Info teiste Danske Capitali ja Danske Invest fondide kohta on avaldatud veebilehel www.danskecapital.ee.

ERGO Funds

03.04

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
ERGO Pensionifond 2P1, EUR	0,88	0,89	0,89	0,01	2,26	4,42	5,41	3,98	7 381 492,01
ERGO Pensionifond 2P2, EUR	1,05	1,06	1,06	2,12	5,85	-3,28	10,51	0,52	33 974 209,42
ERGO Pensionifond 2P3, EUR	0,60	0,61	0,61	-	6,27	-8,44	-	-	1 140 387,83
ERGO Pensionifond 3P1, EUR	0,81	0,82	0,81	2,35	7,19	-1,93	-	-	448 959,61
ERGO Pensionifond 3P2, EUR	0,84	0,86	0,85	3,19	8,34	-4,10	-	-	489 026,76
ERGO Pensionifond 3P3, EUR	0,82	0,84	0,83	4,27	10,73	-10,74	-	-	529 073,95

LHV Varahaldus

03.04

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond L, EUR	1,29	1,30	1,30	2,11	8,46	-1,28	12,37	3,53	103 691 654
Pensionifond M, EUR	1,04	1,05	1,05	1,37	6,84	2,26	11,59	5,48	13 863 796
Pensionifond S, EUR	1,12	1,13	1,13	0,85	4,77	5,12	10,07	6,93	20 958 092
Pensionifond XL, EUR	1,09	1,10	1,10	2,31	8,90	-2,57	12,45	4,23	27 377 514
Pensionifond XS, EUR	1,03	1,04	1,04	0,79	3,94	4,53	9,90	6,36	6 551 960
Täiendav Pensionifond, EUR	1,20	1,22	1,21	8,19	8,56	-3,13	14,17	1,43	4 100 907
LHV Pärsia Lahe Fond A, EUR	8,14	8,39	8,22	16,02	12,45	12,06	18,66	-	-
LHV Pärsia Lahe Fond B, EUR	5,20	5,36	5,25	16,04	12,45	12,04	18,65	-	5 165 218
LHV Maailma Aktsiad Fond A, EUR	8,07	8,23	8,15	14,31	12,23	-10,84	9,23	-	-
LHV Maailma Aktsiad Fond B, EUR	5,16	5,26	5,21	14,28	12,21	-10,86	9,22	-	1 454 731

Nordea Pensions Estonia

03.04

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Nordea Pensionifond A, EUR	0,88	0,89	0,89	2,26	6,69	1,28	10,78	0	33 706 514,31
Nordea Pensionifond A Pluss, EUR	0,71	0,72	0,72	2,92	8,1	-0,28	0	0	3 656 572,73
Nordea Pensionifond B, EUR	0,84	0,85	0,85	1,53	5,16	2,65	8,71	0	7 645 721,88
Nordea Pensionifond C, EUR	0,78	0,79	0,79	0,87	2,44	3,81	6,33	0	1 433 973,49
Nordea Pensionifond Aktsiad 100, EUR	1,03	1,06	1,05	13,22	8,85	-2,19	15,58	0	2 458 395,95
Nordea Pensionifond Intress Pluss, EUR	0,67	0,68	0,67	0,00	3,31	0	0	0	313 568,27

Fondivalitsejad

AVARON ASSET MANAGEMENT Narva mnt 5–58, Tallinn 10117 tel 664 4205, faks 664 4201, info@avaron.ee, www.avaron.ee
DANSKE CAPITAL AS Narva mnt 11, Tallinn 15015 tel. 675 2295, faks 675 2895, funds@sampopank.ee, www.danskecapital.ee, www.sampopank.ee
ERGO FUNDS AS A. H. Tammsaare tee 47, Tallinn, tel 610 6500, faks 610 6501, funds@ergo.ee, www.ergo.ee
AS GA FUND MANAGEMENT Roosikrantsi 11,

Tallinn 10119 Tel 680 2680, faks 680 2681 info@gafm.ee, www.gafm.ee
AS GILD PROPERTY ASSET MANAGEMENT Swiss House, Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2630, faks 680 2631, info@gildrealestate.com
LHV VARAHALDUS AS Tartu mnt 2, Tallinn 10 145, tel 680 0400, faks 680 0402, info@lhv.ee, www.lhv.ee
NORDEA PENSIONSESTONIA AS Liivalaia

45/47, Tallinn 10145 tel 710 1250, faks 710 1251 eesti@nordea.com, www.nordea.ee
TRIGON FUNDS Viru väljak 2, Metro Plaza 5, korrus, Tallinn 10 111, tel 667 9200, faks 667 9201, fond@trigon.ee, www.trn.ee
ASEB VARAHALDUS Tornimäe 2, Tallinn 15 010, tel 665 6565, faks 665 7122, fondid@seb.ee, www.seb.ee
SWEDBANK INVESTEERIMISFONDID AS Liivalaia 8, Tallinn 15038, tel 631 1606, faks 631 1636, funds@swedbank.ee
www.swedbank.ee/fondid

Maaklerifirmad

COMPENSA LIFE VIENNA INSURANCE GROUP SE Roosikrantsi 11, Tallinn tel 610 3000, faks 610 3010 info@compensallife.ee, www.compensallife.ee
LHV Tartu mnt 2, Tallinn, tel 680 0400, faks 680 0402

MARFIN PANK EESTIAS Pärnu mnt 12, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501
SAMPO PANK Narva mnt 11, Tallinn, tel 630 2104
SEB ENSKILDA EQUITIES Tornimäe 2, Tallinn, tel 665 6622, faks 665 6802

MANDATUM LIFE INSURANCE BALTIC SE Viru väljak 2, Tallinn, tel 681 2300, info@mandatumlife.ee, www.mandatumlife.ee
SWEDBANK AS Liivalaia 8, Tallinn, tel 631 0310, faks 631 0410

aasta pikkuse sponsorlepingu Samsung Electronicsiga sõlmis maailma enim teeniv nais-sportlane Maria Sharapova.

Robin Bhar: Peame langust kulla hinnas heaks ostukohaks, sest eeldame, et USA majandus üllatab tulevatel kuudel negatiivselt, mis peaks kaasa tooma rahatriikivooru.

Societe Generale'i teatel võib USA majanduse nõrgenemine ja sellega kaasnev kvantitatiivne leevendamine panna kulla hinna üles liikuma.

FONDID**reklaam****Mandatum Life****30.03**

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Mandatum Life Conservative Strategy, EUR	107,27	108,34	107,27	-	2,00	-1,85	22,92	-	-
Mandatum Life Balanced Strategy, EUR	117,19	118,95	117,19	-	3,27	-5,17	34,93	-	-
Mandatum Life Aggressive Strategy, EUR	131,03	133,65	131,03	-	3,76	-6,78	50,74	-	-
Mandatum Life Fixed Income, EUR	131,33	131,99	131,33	-	3,18	3,54	25,97	-	-
Mandatum Life Global Food, EUR	127,85	130,41	127,85	-	-0,33	-2,71	33,01	-	-
Mandatum Life Emerging Opportunities, EUR	104,50	106,59	104,50	-	7,09	-12,91	-	-	-
Mandatum Life Global Equity, EUR	131,97	134,61	131,97	-	1,58	-11,15	36,62	-	-
Mandatum Life Europe Equity, EUR	145,85	148,76	145,85	-	7,78	-6,85	38,54	-	-

Swedbank Investeeringisfondid AS**03.04**

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond K1, EUR	0,77	0,78	0,78	2,24	2,80	5,01	3,99	1,12	30 621 712,59
Pensionifond K2, EUR	0,83	0,84	0,84	3,37	3,97	2,74	5,87	-0,62	137 177 227,34
Pensionifond K3, EUR	0,96	0,97	0,97	5,36	5,60	2,20	9,09	-1,38	347 559 148,12
Pensionifond K4, EUR	0,71	0,72	0,72	9,17	7,93	0,53			13 848 372,21
Pensionifond V1, EUR	1,10	1,12	1,11	3,86	4,75	3,71	6,72	-1,86	8 372 768,64
Pensionifond V2, EUR	0,84	0,86	0,85	6,60	6,28	1,51	10,07	-3,78	15 829 295,29
Pensionifond V3, EUR	0,98	1,00	0,99	10,77	8,64	-2,04	13,62	-6,48	32 031 145,60
Kesk-Aasia Aktsiafond, EUR	4,39	4,50	4,43	22,02	14,80	-21,10	23,48	-16,84	7 226 920,38
Ida-Euroopa Aktsiafond, EUR	7,32	7,51	7,39	23,33	21,38	-18,00	16,07	-22,25	25 437 451,66
Ida-Euroopa Kinnisvara Af, EUR	3,10	3,18	3,13	23,44	20,34	-23,72	8,59	-26,35	8 110 476,87
Fondifond 100, EUR	9,16	9,40	9,26	13,97	10,72	-5,40	18,65	-6,12	61 774 572,38
Fondifond 30, EUR	10,33	10,59	10,43	5,20	6,03	1,95	9,27	-1,03	13 185 515,83
Fondifond 60, EUR	9,86	10,10	9,95	8,86	8,20	-0,72	14,01	-3,33	50 905 764,32
Venemaa Aktsiafond, EUR	15,22	15,61	15,38	26,74	17,67	-15,95	31,06	-9,53	51 330 083,40

ASSEB Varahaldus**03.04**

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
SEB Energiline Pf, EUR	0,704	0,712	0,712	2,97	6,20	-3,25			6 175 298,30
SEB Konservatiivne Pf, EUR	0,877	0,886	0,886	0,94	2,74	4,40	6,23	4,23	44 115 851,39
SEB Optimaalne Pf, EUR	0,799	0,807	0,807	1,07	2,09	1,79	9,09		8 818 377,32
SEB Progressiivne Pf, EUR	0,914	0,923	0,923	1,70	3,66	-0,99	9,20	-2,31	242 289 565,85
SEB Aktiivne Pf, EUR	0,874	0,891	0,882	15,00	10,25	-3,00	18,14	-4,30	13 368 097,66
SEB Tasakaalukas Pf, EUR	1,090	1,112	1,101	5,08	2,89	1,32	7,31	-0,75	9 805 654,55
SEB Aktiivne Fondifond A, EUR	6,758	6,894	6,826	0,133	9,820	-1,190	17,300	-7,200	4 073 188,48
SEB Dünaamiline Fondifond A, EUR	8,111	8,275	8,193	0,097	8,140	0,890	13,970	-4,860	6 099 991,98
SEB Tasakaalukas Fondifond A, EUR	10,041	10,243	10,142	0,048	5,300	3,370	10,460	0,390	1 068 890,55
SEB Ida-Euroopa Võlakirjafond A, EUR	12,029	12,029	12,029	0,064	9,380	6,100	11,090	3,610	60 789 889,25
SEB Geneerilise Farmaatsia Fond A, EUR	9,191	9,377	9,284	0,139	9,570	-3,610	18,000	-1,220	2 697 944,64
SEB Kasuvfond A, EUR	6,117	6,241	6,179	0,250	18,000	-21,030	19,940	-6,990	15 036 976,09
Vahendatavad Fondid *									
SEB Guarantee Fund 80, EUR	98,226	98,720	98,720	0,051	-0,610	-2,720	-1,190	-	35 798 856
SEB Corporate Bond Fund, EUR	1,413	1,413	1,413	0,031	5,670	6,600	10,140	3,440	321 610 000
SEB High Yield Fund, EUR	117,546	118,733	118,733	-	5,860	4,650	-	-	1 793 560 000
SEB Short Bond Fund EUR	1,272	1,272	1,272	0,001	-0,060	0,240	0,050	-	56 930 000
SEB deLuxe - Multi Asset Balance	56,589	57,161	57,161	0,069	4,560	-4,860	5,540	-	38 930 000
SEB deLuxe - Multi Asset Defensive	52,725	52,725	52,725		1,060	-2,850	-	-	80 690 000
SEB deLuxe - Multi Asset Defensive Plus	55,343	55,902	55,902	0,034	1,550	-2,960	2,090	-	55 620 000
SEB Strategy Aggressive Fund	39,731	40,132	40,132	0,124	8,820	-3,200	-	-	87 700 000
SEB Global Chance/Risk Fund, EUR	0,751	0,766	0,758	0,171	9,640	3,620	18,480	-2,020	28 200 000
SEB Eastern Europe Fund ex Russia, EUR	2,543	2,595	2,569	0,225	14,220	-19,480	20,170	-6,980	140 030 000
SEB Eastern Europe Small Cap Fund, EUR	2,634	2,688	2,661	0,197	13,340	-26,050	29,310	-9,260	100 960 000
SEB Russia Fund, EUR	10,486	10,698	10,592	0,271	22,470	-16,370	35,450	-0,580	320 510 000
SEB Ethical Europe Fund, EUR	2,077	2,119	2,098	0,201	11,540	-1,070	14,230	-7,920	16 900 000
SEB Europe Chance/Risk Fund, EUR	111,545	1134,001	1122,773	0,204	11,180	0,000	15,120	-8,700	14 770 000
SEB Europe Fund, EUR	3,052	3,114	3,083	0,200	11,410	-0,260	15,330	-7,430	133 160 000
SEB Nordic Fund, EUR	6,441	6,571	6,506	0,246	16,100	-7,650	18,330	-2,530	82 880 000
SEB Nordic Small Cap Fund, EUR	162,735	166,023	164,379		16,690	-9,910	-	-	40 020 000
SEB North America Chance/Risk Fund, EUR	3,726	3,801	3,764	0,191	11,890	11,000	20,950	0,720	177 620 000
SEB Japan Chance/Risk Fund, EUR	0,420	0,428	0,424	0,222	9,390	0,520	9,280	-6,740	32 230 000
SEB Asia ex. Japan Fund, EUR	6,523	6,655	6,589	0,194	10,240	7,590	23,010	3,880	174 630 000
SEB Asia Small Caps ex. Japan Fund, EUR	3,196	3,260	3,228	0,192	19,300	-3,980	21,680	-1,230	54 920 000
SEB Concept Biotechnology, EUR	39,852	40,255	40,255		11,480	28,410	-	-	77 140 000
SEB Medical Fund, EUR	2,920	2,978	2,949	0,120	3,420	16,940	14,810	1,590	22 280 000
SEB Asset Selection Fund, EUR	13,689	13,966	13,828	0,099	-3,970	-0,110	0,560	-	1 374 240 000
SEB Key Select, EUR	9,639	9,687	9,687	0,030	0,620	-4,410	-2,910	-	88 000 000
SEB Listed Private Equity Fund, EUR	145,370	148,306	146,838	0,213	13,510	-15,890	-	-	203 960 000

* Vahendatavate fondide tagasisvõtmis- ja väljalaskehindude saab vaadata www.seb.ee/fondidkursid. Fondide mahud on seisuga 29.02.2012.

Trigon Funds**03.04**

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Arenevate Turgude Agrisektori Fond, EUR	98,14	101,14	100,14	24,92	3,84	-42,72	9,67		8 047 200
Balkani Fond, EUR	11,57	11,98	11,75	29,86	25,25	-27,68	11,48	-15,13	6 298 775
Arenevate Turgude Finantssektori Fond, EUR	159,22	164,10	162,47	21,88	16,03	-11,52	28,56		4 244 139
Uus Euroopa Kasuvfond, EUR	12,48	12,92	12,67	27,31	17,16	-25,18	12,52	-16,34	2 200 367
Uus Euroopa Väärtusfond, EUR	18,29	18,94	18,57	16,01	12,47	-4,30	25,37	-8,37	15 722 054
Venemaa Top Picks Fond, EUR	21,96	22,74	22,29	33,29	17,94	-12,13	39,76	-0,08	10 540 153

17. aprillil**Meriton Conference & Spa Hotel****ÄRIPÄEVA
SEMINAR**

Millised viimased praktikad on uudiskirja koostamisel populaarsed?
Winter Media Group juhataja **TANEL TALVE**

Nipid uudiskirja avama saamiseks.
WSI internetiturunduse juhtivkonsultant **ARMIN TÜLL**

Disaini osatähtsus ja võimalused uudiskirja loomisel.
(esineja täpsustamisel)

Võimalused kontaktibaasi kasvatamiseks.
DreamGrow Digital juht **PRIIT KALLAS**

Kuidas mõõta uudiskirja efektiivsust?
Pay4results.eu direktor ja partner **TÖNIS HINNOSAAR**

Milliste andmekaitse nõuetega tuleb uudiskirja saatmisel arvestada?
Advokaadibüroo Raidla Lejins & Norcous partner **ANTS NÕMPER**

Uudiskirjandusest praktiku silme läbi – õppetunnid Estraveli näitel.
Estraveli digitaalturunduse spetsialist **ANU VANE**

Äripäev

Meriton Hotels

Seminar **soodushind** kuni 10.04.2012 registreerudes **159 eurot** (+km), hiljem registreerujatele 199 eurot (+km). Mitme inimese korraga registreerimisel ühest maksjaettevõttest kehtib hindadele 5% soodustus. Lisainfo ja registreerimine telefonil **667 0411** või **www.seminar.aripaev.ee**

**AASTA 2012
FINANTSKONVERENTS****Deloitte****pwc****ERNST & YOUNG****KPMG**

Veiko Hintsov, Deloitte - Ago Vilu, PwC - Ivar Kiigemägi, Ernst&Young - Andris Jegers, KPMG

Ühel päeval ühel laval **maailma**
nelja juhtiva audiitorfirma **liidrid!**

23. mail 2012**Swissôtel Tallinn**

Korraldab:

Äripäev

Toetavad:

elisa**AVISON**

Konverentsi soodushind kuni 09.05.2012 registreerudes **299 eurot** (km-ga 358,80 eurot), hiljem registreerujatele 339 eurot (km-ga 406,80 eurot). Lisainfo ja registreerimine telefonil 667 0020 või **www.seminar.aripaev.ee**

Nouriel Roubini: Lahkuminek võib olla küll raske, kuid see on parem kui püsida ebaõnnestunud abielus.

Roubini Global Economicsi juhatuse esimees on kindlal seisukohal, et eurosoon peaks – sarnaselt abieluga, mis enam ei tööta – lõplikult laiali minema.

OMX TALLINN

52 nädalat

Tallinna börsi üldindeks, kajastab põhi- ja lisanimikirja aktsiate liikumisi.

TÕUSJAD

Invalida

2,43 EUR

+4,74%

Comptel

0,57 EUR

+3,64%

Sberbank

3,36 USD

+3,55%

Cramo

10,72 EUR

+3,28%

Delta Air Lines

10,33 USD

+3,20%

Gazprom ADR

18,81 USD

+2,67%

↑ Pärast rasket neljandat kvartalit voolab raha taas maailma suurimasse fondi – Pimco Total Returni. Esimeses kvartalis tuli uut raha fondi 1,7 miljardit dollarit.

Apple sai esimese 1000+ hinnasihi

Paljude silmis oli see kindlasti vaid aja küsimus, kuid esmaspäeval sai Apple'i aktsia esimese Wall Streeti analüütiku hinnasihi, mis ületas 1000 dollari piiri. Uus kõrgeim hinnasiht on senisest kõrgeimast 25% ülevalpool ning madalaimast sihist ligi neli korda kõrgemal.

Tõusu toetab hulk tegureid. Topeca Capital Marketsi analüütik Brian White seadis tehnoloogia-gigandi aktsia hinnasihi 1001 dollarit, millega temast sai esimene Wall Streeti analüütik, kes prognoosib, et Apple'i aktsia tõuseb üle 1000 dollari.

Esmaspäeval enda uues firmas Apple'i katmist alustanud White põhjendas sedavõrd kõrget hinnasihti liikumisega uuele 4G LTE võrgule, Hiina turu kasvuga ning varsti turule jõudva uue iTVga. White'i hinnasihi kohaselt oleks Apple'i turuväärtus ligemale triljon dollarit.

“Laienev valik innovatiivseid tooteid, kasvav integreeritud digiseadmete võrgustik, konkurentsitu esteetika ja bränd levitavad Apple'i palavikku kulutulena üle maailma ja me ei näe sellel tendentsil lõppu,” kirjutas White analüüsis.

Varasem hinnasiht on varsti tõsiasi. “Seetõttu usume, et Apple'i edulugu kestab veel mitmeid aastaid, ja meie silmis on järgmised 12–18 kuud firmale eriti põnevad mitmel rindel,” märkis analüütik.

Analüüs andis eile Apple'i aktsiale vaid hooгу juurde ja see kallines päeva lõpuks 3,18%, 618,63 dollarini. Sel aastal on “õunafirma” aktsia tõusnud juba 50%.

White'i jaoks ei ole tegu esimese šokeeriva hinnasihiga Apple'ile. Läänud aasta juulis, kui firma aktsia maksis umbes 390 dollarit, tuli White välja 666dollarilise hinnasihiga, mis enam nii ulmeline ei tundugi.

Thomson Reutersi andmeil oli senine kõrgeim hinnasiht määratud 800 dollari peale, samas kui madalaim on endiselt 270 dollarit. Keskmise hinnasiht Apple'i aktsiale on Reutersi andmeil 699,50 dollarit.

FREDY-EDWIN ESSE
fredy-edwin.esse@aripaev.ee

”Laienev valik innovatiivseid tooteid, kasvav integreeritud digiseadmete võrgustik, konkurentsitu esteetika ja bränd levitavad Apple'i palavikku kulutulena üle maailma ja me ei näe sellel tendentsil lõppu.

Topeca Capital Marketsi analüütik Brian White

OSALUS

E.Miroglio suurendas osalust Baltikas

E.Miroglio Finance S.A. teatas Baltika vahendusel börsile, et Itaalia tekstiilitootja osalus Baltikas on kasvanud.

Seoses E.Miroglio Holding S.A. (varasema äri-nimega E.Miroglio S.A.) jagunemisega anti 13. märtsil Baltika osalus üle E.Miroglio Finance S.A.-le ning seetõttu on E.Miroglio Finance S.A. osalus Baltikas suurenenud 15,88 protsendini ning E.Miroglio S.A. osalus vähenenud null protsendini.

E.Miroglio Finance S.A. aktsiaid hoitakse alates 26. märtsist Clearstream Banking Luxembourg S.A. kliendikontol.

POLIITIKA

Hiina näeb USAd nõrgeneva jõuna

Mõjuka Hiina poliitikaanalüütiku sõnul on näha Hiina valitsuse juhtliikmete seas üha laienevat arusaama, et Hiina ja USA vaheline konkurents on nullimäng, millest võib esimene pikapeale tõenäoliselt võitjana väljuda, kui USA majandus ja poliitiline süsteem jätkuvalt komistab.

Hiinlased näevad Ühendriike kahaneva jõuna, kuid samal ajal usuvad nad, et Washington üritab õõnestada ja isegi katkestada Hiina majanduse ning sõjalise jõu kasvu, mis peaks tõstma Hiina maailma võimsaimaks riigiks, kirjutas poliitikavaatleja Wang Jisi sellel nädalal USAs, vahendas CNBC.

Wang on kursis Hiina poliitika kõõgipoolega – olles nõuandvas rollis nii Hiina Kommunistlikus Parteis kui ka välisministeeriumis –, kuid on tuttav ka Washingtoni võimukoridoridega.

Koos USA teaduri Kenneth Lieberthaliga kirjutas Wang, et strateegiline usaldamatus kahe riigi vahel on muutunud sedavõrd söövitavaks, et kui seda parandama ei hakata, võivad USAst ja Hiinast saada tõelised vaenlased.

Wangi sõnul kasvab Hiina enesekindlus majanduse ja sõjaväe suhtes, eriti pärast Iraagi sõja algust. Tema sõnul oli Iraagi sõja alguses 2003. aastal USA sisemajanduse koguprodukt kaheksa korda suurem Hiina omast, kuid nüüd on see kõigest kolm korda suurem.

LANGEJAD

RBS

26,95 GBP

-2,88%

Akzo Nobel

43,20 EUR

-2,33%

RIM

14,06 USD

-2,19%

Veolia

12,16 EUR

-2,09%

Banco Santander

5,67 EUR

-1,94%

Assa Abloy

206,10 SEK

-1,90%

↓ Esmaspäev oli halb päev Grouponi aktsiale. Sooduskupongide pakkujate aktsia kukkus ligi 17%, 15,27 dollarile ehk ligi 5 dollarit allapoole novembris korraldatud IPO hinda.

Kiireimad on jälle liinil!

Kiireim meretee Tallinnast Helsingisse - kesklinnast kesklinna 90 minutiga

Päevakruis
Kiirelt ja mugavalt päevaks
Soome ja tagasi

alates
36€

**Lemmikloom
või jalgratas**

Võta soodsalt kaasa
neljajalgne sõber või
kaherattaline sõiduvahend

üks suund
2€

Linda Line
EXPRESS

6999 333

www.lindaliini.ee

info@lindaliini.ee